

DE KORHHAAN

EIGENDOM

Vogelwerkgroep

Gooi en Omstreken

Jaargang 39, Nummer 2 - Mei 2005

IN DIT NUMMER:

Korhoenders op de Holterberg
Broedvogelmonitoring Buitenvaart-Noord
Kraanvogels overnachten in het Lac du Der

De Korhaan

Verenigingsorgaan van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

Verschijnt 5x per jaar.

Redactie : Josée van Beek
Willem-Jan Hoeffnagel
Joost van Ramshorst
Rietje Veltkamp

Redactieadres : Rietje Veltkamp rietjevelt@wxs.nl
Castorstraat 21 1223 EW Hilversum 035-6834193

Ledenadministratie : F. Wilms-Schopman
J.C. Ritsemalaan 1 1241 AP Kortenhoef 035-6563020

Verzending Korhaan : Bep Dwars-Van Achterbergh
Flamingohof 1 1221 LK Hilversum 06-46352060

Foto omslag : Jos Korenromp / Het Vogeljaar

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

Inleveren kopij: uiterlijk 1 februari

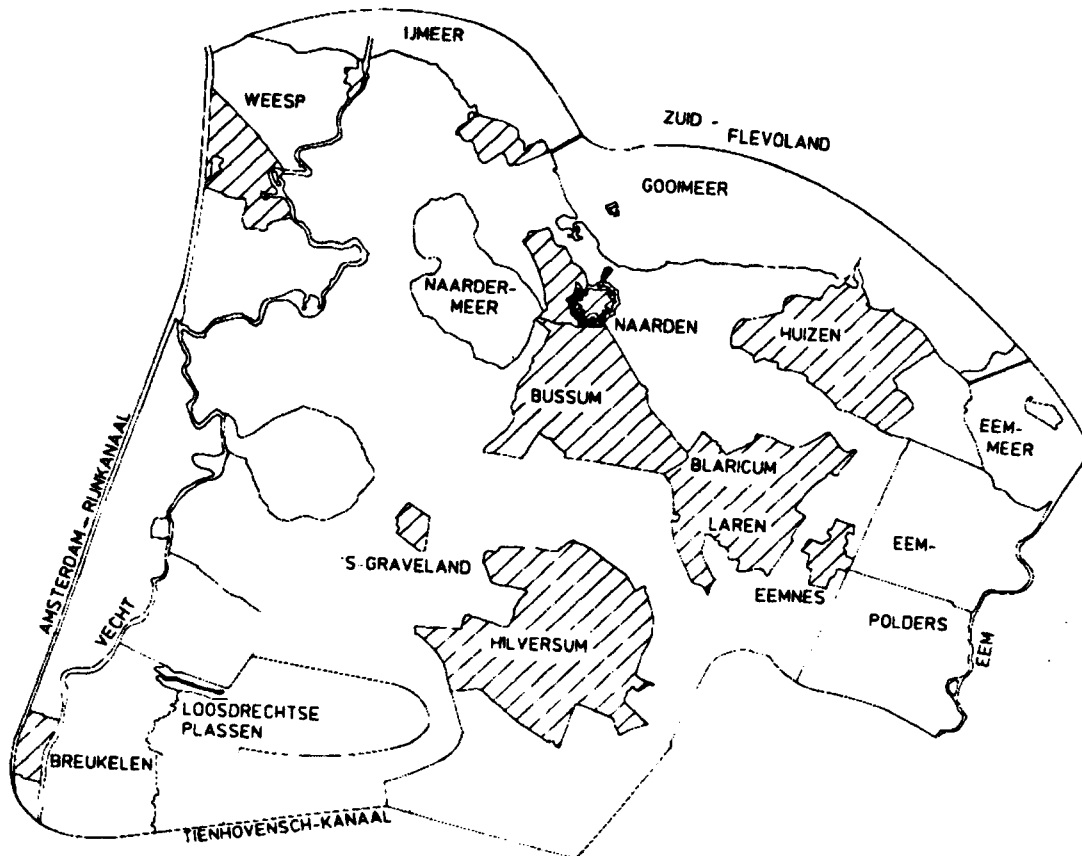
1 april

15 juni

ISSN: 0929-8762

1 september

15 november

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Inhoud

Van de voorzitter	34
Krassen van een Gooise kijker	36
Zes jaar Broedvogelmonitoring Buitenvaart-Noord	37
Het hoogste lied	42
Haviknest met eieren	43
Birdpix.nl: dé site voor iedere vogel- en natuurliefhebber	44
Webtips	45
Van de redactie: Korhoenders op de Holterberg	46
Een Spreeuwenslaapplaats op het Laapersveld te Hilversum	47
Negentienduizend Kraanvogels en één meer	49
Uit de veren	51
Verslag van de Algemene Ledenvergadering over 2004 op 31 maart 2005	53
Weekendexcursie Burg Haamstede in Zeeland	57
Ingezonden brief: Roofvogelbestrijding	58
Programma	59
Ontvangen Literatuur	61
Mutaties ledenbestand	62
Boekbespreking: "Broedvogels in Beeld"	62
Veldwaarnemingen	63
Kor Haan	64

Van de voorzitter

In plaats van mijn gebruikelijke bijdrage, heb ik ditmaal gekozen voor een aangepaste versie van mijn toespraak op de algemene ledenvergadering van 31 maart 2005. Ik wil hier overigens eerst nog kort stilstaan bij enkele zaken die niet in deze toespraak aan de orde zijn geweest, te weten het afscheid van Marc van Houten als secretaris van onze vereniging. Alhoewel ik Marc reeds namens de vereniging op de ledenvergadering heb bedankt, waarbij hem de gebruikelijke oorkonde en een cadeau zijn overhandigd, wil ik dat hier nogmaals doen. Marc heeft zich maar liefst 5,5 jaar ingezet in de zeer belangrijke functie van secretaris waarbij hij zeer veel werk heeft verzet. Veel meer dan eigenlijk tot zijn functie behoorde. Het is moeilijk Marc te typen, want er zijn zoveel zaken op hem van toepassing. Marc was een "spin in het web", een vraagbaak voor nieuwe bestuursleden, hij was snel, zorgvuldig en nauwkeurig, een bewaker van taken en termijnen en iemand die met iedereen goed op kon schieten. Iemand met een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor een goede gang van zaken binnen de vereniging. Marc, namens de vogelwerkgroep, ontzettend bedankt en geniet maar met je gezin van de vele tijd die nu weer "vrij gekomen is". Op de algemene ledenvergadering is ook Bertus van den Brink bedankt. Ook hij heeft een oorkonde en een cadeau gekregen. Bertus is namelijk al meer dan 5 jaar een zeer belangrijke ambassadeur van onze vereniging via zijn boeken- en promotiestand waarmee hij bij allerlei gelegenheden en evenementen reclame maakt voor onze vogelwerk-

groep. Via zijn verkoopactiviteiten haalt hij bovendien nog een leuk bedrag op waarmee de verenigingskas gespekt wordt. Bertus, ook jij van harte bedankt en gelukkig kan ik melden dat jij deze belangrijke taak voorlopig nog wilt voortzetten.

Dan over naar de gebeurtenissen van het afgelopen jaar. Ook in 2004 is er weer veel gebeurd binnen onze vereniging en is er door een groot aantal mensen zeer veel werk verzet, zowel in het veld als op bestuurlijk niveau. Omdat het te ver zou voeren op alles in te gaan, wil ik mij beperken tot de naar mijn mening vermeldenswaardigste zaken.

Het zal u niet verbazen dat ik in dat verband eerst stil wil staan bij de nieuwe - bescheiden - accommodatie waar wij sinds 1 januari jl. als VWG gebruik van kunnen maken. Met onze vergader- en archiefruimte in Westerheem zijn wij zeer blij, evenals met de mogelijkheid om aldaar zo nodig ook van een grote zaal gebruik te maken. Het betreft hier weliswaar geen onderkomen zoals dat in het verleden is nagestreefd, maar dat was onvermijdelijk. Voor een kleine vereniging als de onze is een betaalbaar permanent onderkomen gewoon niet haalbaar. Het bestuur heeft daar vele jaren alle mogelijke moeite voor gedaan, waarbij vele opties zijn onderzocht, maar dat heeft helaas nergens toe geleid. Mede indachtig de opmerkingen van enkele leden over de steeds hoger oplopende reservering, de steeds terugkerende problemen rond de opslag van ons archief en de wens om onderlinge band te

versterken middels het laten herleven van de werkcontactavonden, heeft het bestuur besloten om de spreekwoordelijke lat een stuk lager te leggen. De optie Westerheem sloot hier prima bij aan en wij hebben dan ook niet lang hoeven aarzelen toen daar op redelijke voorwaarden ja tegen gezegd moest worden. Wij hopen dat u daar, ondermeer als bezoeker van vergaderingen, werkcontactavonden en/of ons archief - het komende jaar op een positieve manier kennis mee kunt maken. In dit verband kan ik nog melden dat de eerste werkcontactavond inmiddels op 12 april jl. heeft plaatsgevonden. De avond was mede door de goede organisatie van Joke van Velsen en de interessante uiteenzetting van Dick Jonkers over het tellen van vogels een succes, zij het dat de opkomst nogal tegenviel. Ik wil u dan ook van harte oproepen om de komende werkcontactavonden bij te wonen. Dat is niet alleen leuk en leerzaam voor u, maar ook prettig voor de organisatie en belangrijk voor het bevorderen van het verenigingsgevoel!

Een punt van zorg en aandacht blijft het bezetten van belangrijke functies binnen onze vereniging, dit zowel binnen als buiten het bestuur. Zeer vervelend is dat het nog steeds niet gelukt is om de al een jaar lang bestaande vacature van bestuurslid Avifauna vervuld te krijgen. Als bestuur hebben wij de indruk dat dit voor een belangrijk deel ook komt door het bij u als leden levende idee dat deze functie slechts goed en gemakkelijk te vervullen is als je in alle opzichten alles van vogels weet. Dit is

een hardnekkig en onjuist misverstand. Alhoewel het natuurlijk een prettige bijkomstigheid is als men goed thuis is op het gebied van de subgroep Avifauna, is dit zeker niet noodzakelijk. Binnen de vele werkgroepen zit zeer veel ervaring en bovendien kent Avifauna een zeer ervaren coördinatieteam met daarin zelfs twee oud-bestuursleden. Meer in het algemeen is overigens van een zeer actieve, enthousiaste en deskundige subgroep sprake die prima draait. Het nieuwe bestuurslid kan dus zowel binnen het bestuur als binnen Avifauna zelf van veel kennis en ondersteuning gebruik maken. Kerntaak is eigenlijk het zijn van een actieve schakel tussen Avifauna en het bestuur zodat een optimale zinvolle samenwerking mogelijk is waar zowel onze VWG en onze gevederde vrienden van kunnen profiteren.

Verheugend nieuws was het afgelopen jaar dat de functie van bestuurslid Natuurbescherming weer kon worden ingevuld. Frank Kempeneers is bereid gebleken deze functie te vervullen. Op de ledenvergadering is hij officieel benoemd. Eveneens verheugend is het al genoemde feit dat René Beekman bereid is gevonden de functie van secretaris op zich te nemen, zodat de continuïteit van deze voor onze VWG zeer belangrijke functie gelukkig is gewaarborgd. We zijn blij dat Marc van Houten heeft toegezegd haar nog een tijdje te willen ondersteunen en inwerken. Marc heeft bovendien toegezegd om het bestuurs-handboek nog af te maken. Het is de bedoeling dat dit belangrijke document voor het eind van dit jaar gereed is, waarna het natuurlijk zaak blijft het actueel te houden. Dit laatste geldt ook voor andere publicaties van onze vereniging. Hiertoe wordt ook veel werk verzet door ons

bestuurslid Communicatie Rien Rense, die onder meer samen met Atie van Klaveren en de Subgroep Cursussen een mooi uitzijnde vernieuwde brochure heeft samengesteld voor de deelnemende cursisten. Daarnaast is Rien bezig met de vernieuwing van de welkomstmap voor nieuwe leden. Overigens is ook de aanwas van nieuwe cursisten verheugend en valt u zoals u wellicht in de laatste Korhaan heeft gezien - ook een forse stijging van het aantal nieuwe leden te constateren. Het bestuur hoopt uiteraard dat dit een blijvende trend is. Aan deze stijging wordt uiteraard van vele zijden bijgedragen, waarvoor ik degenen die het aangaat namens het bestuur hartelijk dank wil zeggen. Vanuit het bestuur wordt het werven van nieuwe leden ook als een belangrijk aandachtspunt beschouwd, dit uiteraard in goed evenwicht met het behoud van bestaande leden. Zo is er een nieuw initiatief waarbij nieuwe leden vrij snel door bestuursleden benaderd worden om hen welkom te heten, hen nader te informeren en met hen te spreken over hun verwachtingen aangaande het lidmaatschap. Daarbij zal uiteraard getracht worden hen enthousiast te maken voor bestaande activiteiten.

Ook de beperkte openstelling van excursies en lezingen voor niet-leden past in dit beleid. Door niet-leden op een hopelijk positieve manier kennis te laten maken met onze vereniging, hopen wij ook meer nieuwe en zo mogelijk actieve leden te krijgen.

Eén en ander is overigens een uitvloeisel van een door het bestuur eind november 2004 gehouden aparte beleidsvergadering waarbij wij als bestuursleden in alle rust en openheid hebben gesproken over een

aantal belangrijke zaken binnen onze vereniging en de vraag hoe het daar verder mee moet. Dit zal in het nieuwe jaar zeker een vervolg krijgen. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest zijn: het werven van nieuwe en het behoud van bestaande leden, de excursies, de lezingen, jeugdbeleid en het verzamelen van waarnemingsgegevens.

Tot slot wil ik niet onvermeld laten dat door twee van onze leden interessante rapporten zijn gemaakt. Het gaat hier om een inventarisatie door Ricardo van Dijk van de bedreigde Bloemendalerpolder en een rapport van Dick Jonkers over het nestplankjesproject voor boerenzwaluwen in de Eempolders en het Vechtplassengebied. Het bestuur is verheugd dat er binnen onze VWG nog altijd dit soort rapportages gemaakt worden. Bovendien biedt dit ook weer een mooie gelegenheid voor publiciteit voor zowel onze VWG als de bescherming van vogels en hun leefgebied. Dat geldt zeker ook voor het recente leuke initiatief van Jelle Harder, te weten de korte excursie rond de spreekwenslaaptrek bij het Laapersveld in Hilversum. Ook dit heeft veel publiciteit gekregen en veel leuke reacties opgeleverd.

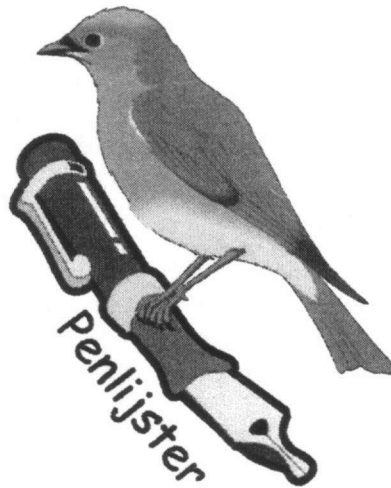
Rest mij nog ook alle niet genoemde personen die zich het afgelopen jaar weer voor onze vereniging of de vogelbescherming in het algemeen hebben ingezet van harte te bedanken. Zonder uw inzet is er geen toekomst voor onze vereniging en evenmin voor de vogels waar wij het tenslotte uiteindelijk allemaal voor doen.

Erik Hans van Stigt Thans

Krassen van een Goolse kijker

Pionieren

Droogvallende watervlakten en andere terreinen waar pioniersituaties ontstaan oefenen een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op vogelliefhebbers. Zij struinen al deze gebieden af op zoek naar de vele soorten die op hun beurt als een magneet daar naartoe worden getrokken om er te slapen, rusten, foerageren of broeden. In het laatste geval zijn het pioniervogels, die op hun beurt geobserveerd worden door pioniervogelaars. Recente voorbeelden van dit soort terreinen zijn de Hilversumse Bovenmeent en de Eempolders. Zo was Zuidelijk Flevoland toen het droog begon te vallen ook een vogelmekka, waarvan nu de Oostvaardersplassen nog van zijn overgebleven. Het pionieren zat de Gooiers in het bloed, wat tot een commissie Zuidelijk Flevoland leidde. Met speciale toestemming en sleutels om de slagbomen open te maken zijn toen eind jaren zestig geregeld tellingen uitgevoerd. Af en toe gleden auto's weg van de dijk of raakten even vast, maar dat mocht de pret niet drukken. De nieuwe polder vormde een uitdaging voor drie vogelwerkgroepleden, die deze in een weekeinde rond wilden lopen. Zo togen aan het eind van de jaren zestig in juli Truska, Frans en Anton vanuit Lelystad op pad. Bepakt en bezakt met een kampeeruitrusting, die op den duur een loden last ging vormen. Uitvalsbasis was het barakkencomplex van de Dienst Zuiderzeewerken in Lelystad-Haven. In het donker werd om tien uur 's avonds vertrokken over de Knardijk. Links klonken in Oostelijk Flevoland veel geluiden van rietvogels, waaronder Waterral en Porseleinhoen en rechts eenden, steltlopers en meeuwen. Enkele uren later

werd in het zanddepot bij Knarhaven, waar tegenwoordig de Vogelweg de Knardijk kruist het bivak opgeslagen. Al vroeg in de ochtend volgde de tweede etappe die even voorbij de brug in Nijkerk eindigde. Daarvoor was al het nodige gezien: honderden Kemphanen, Kokmeeuwen en veel Bontbekplevieren en de eerste reeënsporen op de nog maagdelijke drooggevallen stukken. Het avondmaal bestond uit soep die werd bereid met water uit het randmeer. Achteraf bezien niet zo verstandig, maar je bent jong en je wilt wat. De volgende ochtend vroeg gaven Frans en Truska er de brui aan. Zij werden opgehaald door voorzitter Jan, die als een soort bezemwagen fungeerde. Anton moest alleen verder, maar was wel zo wijs de kampeeruitrusting achter te laten. Ook hij zag weer veel vogels, waaronder vele honderden Zwarte sterns, Visdieven en een paar duizend Kemphanen, Tureluurs, Grutto's en Kluten. Met 120 kilometer onder de zolen, een blaas zo groot als een rijksdaalder op zijn hiel en gegevens van de tachtig waargenomen vogelsoorten arri-

veerde hij zondagsmiddags bij de slagboom op de Oostvaardersdijk bij Lelystad-Haven. Daar stond een ontvangstcomité met de afvallers, de voorzitter en de kantonnier van Rijkswaterstaat. Jan - weer een andere want de vogelwerkgroep telt vele Jannen - en Anton hadden wat met het gebied en regelmatig probeerden zij het binnen te dringen. Dit vonden zij echt noodzakelijk toen botulisme uitbrak en zij pogingen ondernamen wintertalingen die besmet waren geraakt te redden. Dat lukte maar af en toe en was niet van gevaar ontbloot; want af en toe gingen zij tot aan hun kruis in de modder in. Door zogenaamde trips te maken, plankjes waar zij mee over de modder konden schuiven lukte dit later beter.

Met de vele bezette torenvalk-nestkasten in Oostelijk Flevoland in het achterhoofd plaatsten Eduard - opnieuw een andere Jan - en Jelle deze nestgelegenheden op drooggevallen plekken. Met enkele auto's, die zo waren volgestouwd met tientallen kasten, dat zij bijna door de veren zakten gingen zij op pad. Bomen om de kasten aan te bevestigen waren er nog niet. Gesleep met de aan palen gemonteerde kasten, een zak met plaggen en turfmoalm, spade, gereedschap, ijzerdraad en schoorpalen volgde. Soms bleef een laars vastzitten in de modder, of moest een van de mannen daaruit worden getrokken. Voor je werk zou je dit niet zo gauw doen, maar met een hobby ligt dat wat anders. De voldoening, dat zij niet voor niets bezig waren geweest kwam later, toen heel wat kasten bezet raakten.

Penlijster

Sinds 1999 wordt op verzoek van Vereniging Natuurmonumenten de Buitenvaart-Noord, gemeente Eemnes, op broedvogels geïnventariseerd. De inventarisaties hebben tot doel verspreiding, fluctuaties en trends in aantallen van weidevogels vast te leggen.

Marc van Houten

Zes jaar Broedvogelmonitoring Buitenvaart-Noord

Om op de lange termijn inzicht te kunnen krijgen in de ontwikkeling van de vogelstand is monitoring onontbeerlijk. Het is belangrijk de inventarisaties te continueren; reeksen die lange periodes beslaan zijn waardevol en maken het mogelijk om de huidige toestand in perspectief te bezien. In dit artikel wordt ingegaan op de aantalsontwikkeling van de broedvogels.

Gebied

De Buitenvaart-Noord ligt oostelijk van de lintbebouwing van de gemeente Eemnes, waartoe het gebied ook behoort. Het onderzoeksgebied is circa 15,5 ha groot en bestaat uit grasland, welke periodiek plas-dras staan, met sloten, enkele rietkragen en een plasje van circa 1 ha. Het is eigendom van en in beheer bij de Vereniging Natuurmonumenten.

Als grasland valt de Buitenvaart-Noord onder het type nat schraalgrasland. Dit is weer te onderscheiden in Dotterbloemgrasland (moerige of kleiige bodem, voedselarm water). Deze graslanden zijn oorspronkelijk productieve halfnatuurlijke hooilanden. De Dotterbloem en Tweerijige zegge komen voor als indicatorsoorten van extensief beheerd grasland. De percelen zijn overwegend voedselrijke

beemd-raaigraslanden op klei. De slootoevers zijn hellend aangelegd die mogelijk in de toekomst meer waardevolle vegetaties kunnen herbergen.

Beheer

De doelstelling op het gevoerde beheer voor de Buitenvaart-Noord is een beheer gericht op de hier karakteristieke vegetaties, zoals natte tot vochtige stroomdalgraslanden met zoutminnende soorten. Het beheer bestaat uit maaien na 15 juni, in een perceelsgewijze afwisseling. Specifiek weidevogelbeheer, als meer bemesten, wordt dus niet toegepast. Vanaf mei worden op een enkel perceel schapen ingeschaard.

In het kader van de herinrichting zijn stuwen geplaatst en kaden aangelegd en is het waterpeil aanzienlijk verhoogd (tot op maaiveld, streefpeil NAP - 0,30 m). Het gebied vormt een afzonderlijke peileenheid. Er is geen waterverbinding met de Eem. In het gebied wordt uitgegaan van het maximaal vasthouden van regenwater. Hierdoor volgt het waterpeil de natuurlijke wisselingen onder invloed van neerslag en verdamping: hoge waterpeilen in de winter, lagere waterpeilen in de zomer waardoor het een dynamisch gebied is. Bij lagere waterstanden bestaat de mogelijkheid voor inlaat van water uit het omringende landbouwgebied. Deze inlaatvoorzie-

Ligging van het geïnventariseerde gebied

ning gebeurt door middel van een elektrische pomp.

Werkwijze

De inventarisaties zijn uitgevoerd volgens de richtlijnen van de BMP-W (Broedvogel Monitoring Project-Weidevogels) methode van SOVON. Daarbij werden richtlijnen gevolgd die staan beschreven in de Handleiding Nationaal Weidevogelmeetnet (Teunissen & van Kleunen 2001). Ook de interpretatiecriteria die moeten worden aangehouden voor het vaststellen van territoria e.d. zijn hieruit overgenomen. Voor details per vogelsoort en overige noodzakelijke informatie is het boek Vogelinventarisatie (Hustings et al. 1985) geraadpleegd. Vogelsoorten welke buiten de BMP-W vielen, zijn volgens de richtlijnen van de 'gewone' BMP behandeld.

Tijdens een inventarisatiebezoek werd het gebied vanaf een op de Eemkade gelegen fietspad met behulp van een verrekijker en telescoop afgezocht op (weide)vogels. In de periode half april tot half juni zijn er in het gebied vijf bezoeken gebracht in de vroege ochtend.

Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de zang- en baltsintensiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Overigens verschilt het effect van weersomstandigheden van soort tot soort.

Over het algemeen waren het goede dagen om te inventariseren en vormden de weersomstandigheden geen belemmerende factor op de zang en overige territoriale gedragingen.

Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart-Noord in 1999, 2000, 2001, 2002, 2003 en 2004.

Soort	Aantal territoria					
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Knobbelzwaan	1	1	1	1	-	-
Zwarte Zwaan	-	-	1	-	-	-
Bergeend	3	4	5	4	5	1
Krakeend	5	2	4	1	-	1
Wintertaling	-	-	-	-	1	1
Wilde Eend	5	3	5	5	8	2
Zomertaling	3	1	3	1	-	-
Slobeend	7	3	10	3	1	1
Kuifeend	1	-	-	1	1	-
Meerkoet	16	10	20	15	14	12
Schouster	1	1	2	1	3	2
Kluut	2	2	2	3	4	-
Kleine Plevier	-	1	-	-	-	-
Bontbekplevier	1	-	-	-	-	-
Kievit	18	8	10	11	12	8
Grutto	6	10	9	12	10	4
Tureluur	3	3	5	6	6	2
Veldleeuwerik	2	1	-	1	-	1
Bosrietzanger	3	1	1	-	-	-
Graspieper	-	-	-	1	1	1
Witte Kwikstaart	-	-	-	1	2	1
Blauwborst	-	-	-	-	-	1
Merel	-	-	-	1	-	-
Kleine Karekiet	2	9	6	6	4	5
Rietgors	5	3	6	8	8	6
Aantal Territoria	84	63	90	82	80	49
Aantal Soorten	18	17	16	19	15	16

Vermeldingswaardig is de opdroging van de plas in de zomer van 2003 geweest. Vanaf juni tot september bleek de verdamping groter dan de regenval, waardoor het water in de plas geheel opdroogde. Echter ook het bovenste grondlaagje. Dit opdrogen gaat bij kleigronden altijd gepaard met de vorming van krimpscheuren aan het oppervlak en een verharde toplaag. De oorspronkelijke aanblik van de moddervlakte is dan al verdwenen. Hoewel er in de winterperiode, 2003/2004, boven gemiddeld veel regenval is geweest, is de plas niet meer vol geregend; er is dus een blijvend 'lek' ontstaan. Het oppompen van water uit het omringende landbouwgebied heeft geen effect gehad. Als gevolg van deze niet meer optimale waterstand bestaat de stellige indruk dat dit funest is geweest voor de vestiging van een aantal broedvogels

van het onderzoeksgebied. Ook als foerageergebied bleek het gebied duidelijk minder in trek.

Resultaten van zes jaar broedvogels inventariseren (toelichting per soort)

Knobbelzwaan

De Knobbelzwaan heeft tot en met 2002 altijd een vaste locatie gehad om te nestelen, mogelijk door de gunstige situatie van de vegetatie. Om verruiging tegen te gaan is het riet in 2003 voor een groot deel gemaaid, waarmee deze geschikte broedlocatie voor de soort verdween.

Zwarte Zwaan

Deze soort, welke het gehele jaar kan broeden en meerdere broedsels per jaar kan hebben, heeft in 2001 met zekerheid in de Buitenvaart-Noord gebroed.

Bergeend

Bergeenden zijn vanaf de eerste telling in 1999 aanwezig als

broedvogel. Tijdens het onderzoek waren de vogels voornamelijk te vinden rond de plas, zeer waarschijnlijk door het grote voedselaanbod. De territoria waren, evenals vorig jaar, rond de plas en in het westelijk deel van het gebied te vinden. Daar konijnen niet in het onderzochte gebied voorkomen ligt het voor de hand dat de Bergeend tussen de dichte vegetatie tot broeden komt. Het is bekend dat paren met jongen naar het open water trekken; in mei 2003 was een paar met zestien jongen te zien langs de plas.

Krakeend

Een opvallende afname voor deze eendensoort, welke vijf territoria gehad heeft (1999). Het lijkt erop dat de Buitenvaart-Noord meer van belang is als voedselgebied en dat weinig paren tot broeden zijn overgegaan. De Krakeenden zijn echte liefhebbers van hoogopgaande ruigten, welke door het gevoerde beheer enigszins worden teruggedrongen.

Wintertaling

De Wintertaling is een lastige soort om te inventariseren; vrouwtjes met jongen houden zich meestal in de dichte vegetatie op en zijn daardoor bijna niet te zien. Het is daarom verheugend de soort vanaf 2003 als nieuwe broedvogel in de Buitenvaart-Noord te erkennen.

Wilde Eend

Vanaf het begin van de reeks tellingen een soort met vrij constante territoria, met als uitschieter acht territoria in 2003. Hoewel de soort in de loop van de jaren geen voorkeur blijkt te hebben voor de plas bleef de soort op twee territoria staan. Het is niet ondenkbaar dat door het gemis van de plas, het broedgebied voor de Wilde Eend verarmd is geworden.

Zomertaling

Na een paar vette jaren is het vanaf 2003 gedaan met deze kritische eend als broedvogel in het gebied. De reden van deze vermindering is niet bekend; de soort is een liefhebber van ondiep, voedselrijk water en een relatief hoge waterstand. Aangezien het onderzochte terrein hieronder verstaan kan worden kan er ook sprake zijn van een populatieschommeling.

Slobeend

Deze poldereend heeft zeer goede tijden gehad. Zo werden er in 1999 en 2001 respectievelijk zeven en tien(!) territoria geteld. Mogelijk dat het vaker reinigen van de sloten na 2001, heeft bijgedragen tot vermindering van het aantal broedgevallen.

Kuifeend

Als foerageergebied is het onderzochte gebied mogelijk geen optie, de soort verkiest diep(-er) water met een voorkeursdiepte van 1,5-3 m. Hierdoor zal de Kuifeend altijd een toevallige broedvogel in de Buitenvaart-Noord blijven.

Meerkoet

Omdat de Meerkoet kwalitatief vrij gemakkelijk te inventariseren is, zullen de aantallen een goed beeld geven van de soort in het onderzoeksgebied. Uitschieter in territoria was het jaar 2001 met maar liefst twintig.

Scholekster

Daar de Scholekster in de regel de natste gebieden mijdt, zal de soort in de Buitenvaart-Noord nooit tot grote aantallen komen. Het is niet ondenkbaar dat de soort zich niet echt thuis voelt in dit gebied waar een half-natuurlijk beheer gevoerd wordt. Het aantal territoria schommelt rond de twee.

Kluut

De grote trekpleister van het gebied is de Kluut. Vanaf 1999 aanwezig en langzaam maar zeker gegroeid tot vier territoria in 2003. Kluten broeden op de hogere gedeelten in de nabijheid van de plas, maar zodra de jonge Kluten wat groter zijn, hebben ze de kale slikken nodig om eiwitrijke wormpjes en insecten te vinden.

In 2004 werden er echter geen territoria aangetroffen. Door het ontbreken van water in de plas is de begroeiing hier veel meer tot ontwikkeling gekomen.

Kleine plevier

Alleen in 2000 is de Kleine plevier tot broeden gekomen op het slikkige land langs de plas. De bodem in het onderzoeksgebied bestaat voor het grootste gedeelte uit matig zware zeeklei. De Kleine plevier verkiest meer zandige pioniervegetaties en zandplaten.

Bontbekplevier

De Bontbekplevier liet het na 1999 als broedvogel afweten. Mogelijk door dezelfde oorzaak als bij de Kleine plevier.

Kievit

Het is bekend dat de Kievit het liefst broedt op korte vegetatie. Ook in de Buitenvaart-Noord is dit geen uitzondering. Hier broedt de vogel op de meer natte gedeelten, waar de grasgroei langzaam op gang komt. Het aantal territoria schommelt rond de tien, met een positieve uitschieter van achttien in 1999.

Grutto

De Grutto weet zich in de regel te handhaven met rond de tien territoria. In 2004 waren er echter maar vier territoria. Het is niet onwaarschijnlijk dat de in 2004 uitgedroogde plas een zeer belangrijke foerageerfunctie voor de Grutto is. Landelijk is de te-

ruggang van de Grutto schrikba-
rend te noemen.

Tureluur

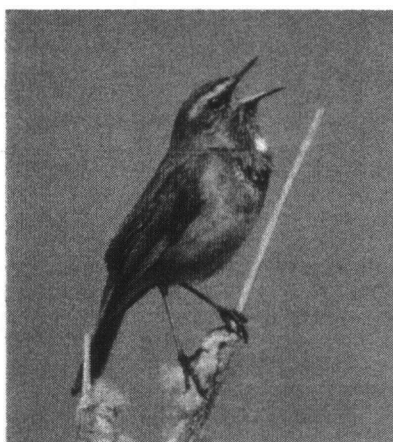
Het aantal territoria van de Ture-
luurs schommelt tussen de drie
en zes. In 2004 waren het er
echter maar twee. In de loop van
de jaren lagen de meeste territo-
ria in het noordelijke gedeelte
van het gebied, vooral rond de
plas. Het niet aanwezig zijn van
water in de plas in 2004 ver-
klaard vrijwel zeker het lage aan-
tal Tureluurs van dat jaar.

Veldleeuwerik

De Veldleeuwerik is altijd een
onregelmatige broedvogel in het
telgebied geweest. Mogelijk dat
er (te) weinig onkruiden zijn
waardoor er minder insecten in
het gebied te vinden zijn. De
Veldleeuwerik is in West-Europa
met minstens 50% afgenomen
sinds de jaren zeventig. De toe-
nemende eenvormigheid van de
graslanden voor zowel broed-
als voedsel terrein, is verant-
woordelijk voor de drastische
afname.

Graspieper

Nadat de Graspieper in 2002 in
de Buitenvaart-Noord een
nieuwe broedvogel was heeft de
soort zich gelukkig kunnen
handhaven.

Blauwborst

Foto: Peter Wijn

Witte kwikstaart

Pas vanaf 2002 is de Witte kwik-
staart in het gebied aanwezig als
broedvogel. Landelijk is de Witte
kwikstaart de meest verspreide
broedvogel. Nesten kunnen wor-
den gebouwd in allerlei kunst-
matige of natuurlijke spleten, ga-
ten, nissen of holten.

Blauwborst

De belangrijkste factoren voor
de Blauwborst (nieuw in 2004!)
lijken aanwezig te zijn in de
Buitenvaart-Noord met foera-
geermogelijkheden, nestelmo-
gelijkheden en zangposten. Ook
landelijk is de aantalonwikkeling
spectaculair; in nauwelijks twin-
tig jaar is de Nederlandse
broedpopulatie verveelvoudigd.

Merel

De aanwezigheid van een territo-
rium in 2002, nabij de enige
boom van het gebied, bewijst
het uitzonderlijke aanpassings-
vermogen van de soort, die in
Nederland, op basis van tal-
rijkheid, door geen andere
broedvogel overtroffen wordt.

Bosrietzanger

Alleen in de eerste drie teljaren
kwam de Bosrietzanger met ter-
ritoria voor. In 2000 en 2001
werd in juni (dus in de broedtijd)
een brede strook riet/ruigteland
langs de kadesloot gemaaid.
Sindsdien is dit niet meer ge-
beurd zijn. Juist in deze strook
zaten de Bosrietzangers. Als die
een paar jaar geen broedsucces
hebben, proberen ze het ver-
moedelijk niet weer opnieuw.

Kleine karekiet

Na het jaar 2000 met negen ter-
ritoria, blijft deze rietvogel rond de
vijf territoria hangen. Alle be-
schikbare broedlocaties liggen
in de rietstrook langs de Eem-
dijk en de Buitenvaart. Dat de
vogels hier in relatieve luwte

kunnen broeden, spreekt voor
zich.

Rietgors

Overal waar rietveldjes of -stro-
ken of wat verruigde vegetaties
te vinden zijn, zijn Rietgorzen
aanwezig. Ook van deze soort
valt op dat de territoria langs de
oost- en zuidrand van het ge-
bied te vinden zijn.

Toekomst

- Kritische weidevogels: Zomer-
taling, Grutto, Tureluur.
De grootste bedreigingen
voor deze kritische weidevo-
gels op dit moment zijn ver-
droging en verschraling. De
drie soorten moeten het bij
uitstek hebben van een voed-
selrijke en vochtige situatie.
Buiten de eerder beschreven
uitdroging van de plas, zomer
2003, vertonen de Grutto en
Tureluur in de eerste vijf jaar
van de broedvogelkartering
een zekere stijgend of min of
meer vlak aantalverloop.
Met de vochtthuishouding en
de voedselrijkdom (tot 2004)
zit het voor de kritische stelt-
lopers dus waarschijnlijk wel
goed. Voor de Zomertaling is
het de vraag of er in de toe-
komst nog vestigingen zullen
worden geconstateerd. Dit is
in overeenstemming met de
landelijke trend. Volgens de
nieuwe Rode Lijst 2004 (be-
trekking op broedvogels) is
de Zomertaling een kwets-
bare soort; een soort die sterk
tot zeer sterk is afgenomen en
vrij zeldzaam is.
- Riet- en struweelvogels: Bos-
rietzanger, Blauwborst, Kleine
karekiet, Rietgors.
De eerste paar jaar leek het
erop dat de rietkragen langs
de perceelranden leken te
verruigen, waar soorten als
Bosrietzanger en, in mindere
mate, de Rietgors meteen van
 profiteerden.

Door het gevoerde rietbeheer van de laatste jaren, maaien en afvoeren van vooral riet aan de binnenzijde van de dijk, verloor de Bosrietzanger zijn broedgebied.

Het gebied is voor de Rietgors blijkbaar aantrekkelijk genoeg om zich te blijven vestigen. Opvallend hierin is de aanwezigheid van de Blauwborst in 2004 in het telgebied. Deze soort, welke profiteert van minder intensief slootbeheer, weet blijkbaar toch zijn weg te vinden. De Kleine karekiet laat de laatste paar jaar een min of meer vlak aantalverloop zien.

- Pioniersoorten: Kluut, Kleine plevier, Bontbekplevier.
- Pioniersoorten, of "kalegrond-broeders", zijn soorten die snel reageren op nieuwe broedgebieden.
Geschikte pioniersituaties verdwijnen echter net zo snel als ze ontstaan. De Buitenvaart-Noord is daar geen uitzondering in. Vegetatiesuccessie resulteerde vervolgens in een afname en in de huidige situatie lijkt deze broedlocatie maar tijdelijk geschikt. Van deze drie dynamische pioniersoorten heeft de Kluut zich in het onderzoeksgebied het langst gehandhaafd; de Bontbekplevier heeft alleen in 1999 gebroed en de Kleine plevier alleen in het tweede teljaar, 2000. Dit is opvallend te noemen omdat juist de Kluut een gespecialiseerde manier van voedsel zoeken heeft: met de omhoog gebogen snavel het voedsel uit het bovenste laagje slik zeven. De twee plevieren zijn meer oogjagers, minder gespecialiseerd dan de Kluut. De Kluut is in het onderzochte gebied duidelijk een soort die de wat de meer begroeide gebieden accepteert.

Of de Kluut in de Buitenvaart-Noord blijft, zal afhangen van de ontwikkeling van de begroeiing in relatie met de waterhuishouding. We hebben gezien dat als de plas ontbreekt, de Kluut er direct op inspeelt en wegblijft.

Aanbevelingen en conclusies
Hoewel de doelstelling op het gevoerde beheer voor de Buitenvaart-Noord een beheer welke gericht is op de hier karakteristieke vegetaties, is de variatie in broedvogelbevolking op te vijzelen zonder deze doelstelling te dwarsbomen.

Er zouden wat meer kleine delen van percelen nat kunnen worden gezet door het verlagen van het maaiveld, zodat deze delen permanent plas-dras staan. Deze structuren bieden gunstige broedomstandigheden en een goed voedselaanbod en garanderen tevens drinkwater, van groot belang voor de weidevogelkuikens. Zulke terreintjes kunnen een belangrijke werking hebben op hun omgeving, omdat de vogels daar een redelijk optimaal terrein aantreffen en de iets mindere omstandigheden in de omgeving voor lief nemen.

Het rietbeheer, zowel binnen het gebied als aan de dijkvoet, zou middels een wisselbeheer met een vier- of meerjarige cyclus kunnen worden uitgevoerd. Er ontstaan dan geen schokeffecten en de vogels die reageren op de verschillende groeistadia van het riet varen er wel bij. De geleidelijke overgangen van jonge naar oude vegetaties is belangrijk. Er ontstaat een divers prooiaanbod (insecten, spinnen) en er is voldoende beschutting om te foerageren.

Na het maaien van het riet dient dit te worden afgevoerd. Er kan ook worden overwogen om de rietopslag langs de sloten alleen

langs de randen van het gebied te handhaven, mogelijk maximaal een tiental meters het gebied in. Het grasgebied wordt dan geschikter voor weidevogels (openheid). Voor de eenden zijn er dan wellicht nog voldoende plaatsen om te broeden.

Het gebied Buitenvaart-Noord is nog steeds een goed (weide-) vogelgebied. Vooral de plas heeft ook een grote aantrekkingskracht voor allerlei niet-broedvogels (en dus ook vogelaars).

Of de Vereniging Natuurmonument als beheerder van de Buitenvaart-Noord actie onderneemt om de lekkage in de grond (lees; krimpscheuren) te herstellen is op dit moment nog onduidelijk. De plas aan de overzijde van de Eem, in het Natuurmonumenten reservaat Zwarte Noord, lijkt de functie van foerageerplaats te hebben overgenomen.

De aantrekkingskracht van het gebied op vogelaars is echter minder geworden door de afsluiting van de Korte Maatskade voor auto's. Het "even naar vogels kijken" vanaf genoemde kade is er niet meer bij. Voordeel hiervan is wel dat deze verstorende werking, vooral in het broedseizoen, weggenomen is. Een onbekommerd rondje lopen op de Eemdijk is echter vaak de moeite waard!

Leden die interesse hebben in het rapport verwijs ik graag naar de leestafel, waar het voor een klein bedrag kan worden aangeschaft. De leestafel is altijd aanwezig tijdens de maandelijkse donderdagavond-lezingen.

Literatuur

Houten, M. van 2005. De broedvogels van de Buitenvaart-Noord 1999-2004. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Uitgave 147.

Uitbundige zang vult de winderige lentelucht. Ergens, bijna onvindbaar voor het blote oog, moet een stipje zweven in een soort zigzagdans: verantwoordelijk voor een waterval van welluidende fluittonen. De wind voert ze mee over de nu nog dorre, kleurarme heidestruiken. Mijn ogen tranen van het turen in de felblauwe lucht en van de tegenwind. Daar! Ogenschijnlijk wanhopig fladderend, hangt daar een onmiskenbare Boomleeuwerik. Niet herkenbaar door mijn kijker. Maar wel door zijn met geen andere soort te verwarren liedje: lu-lu-luà.

Carel de Vink

Het hoogste lied

De hele winter hebben we het moeten doen met de altijdzangers: Roodborst, Turkse tortel, Houtduif en Spreeuw. Op sommige dagen voegen Heggenmus en Winterkoning zich daarbij. En menigmaal fluistert op een beschut plekje een Merel een soort vooroefening van zijn lied. Bij zonnig weer komt een Koolmees even in lentestemming. En iedere winter hoor ik ook minstens eenmaal de Zanglijster zingen, soms de Grote lijster. En verder natuurlijk de groepszang van Koperwiek, Putter en Sijs. Maar in de loop van het nieuwe jaar neemt het aantal zangers toe: Vink, Groenling, Goudvink, de eerste Tjiftjaf. Tegen de tijd dat die laatste zich laat horen, zijn de Merels al aardig op dreef en hoort de Zanglijster bij het Gooise lijstje dagelijkse zangers. Evenals de Veldleeuwerik op de hei en het Goudhaantje, met zijn ijle toontjes, in het naaldbos. Wat daarbij opvalt, is dat de zangers steeds nadrukkelijker kiezen voor hoge posities. De fluistermerel uit de decemberhulst zit nu op de nok van het dak. De Heggenmus die eerder schuifelend over de grond een haastig riedeltje zong, zit nu in de top van een tuinconifeer. In het rietland klimt een Rietgors naar de hoogste pluim en zingt er over zijn verloren "shilling". De Grote Lijster

zoekt de hoogste boomtop van de bosrand. En een aantal soorten kiest ervoor om boven de hoogste zitplaatsen uit te stijgen. Boven de hei cirkelen Veld- en Boomleeuwerik. Een Graspieper klimt langs een onzichtbaar trapje omhoog. De Boompieper lanceert zichzelf in een soort raketvlucht vanaf zijn hoge zangpost en jubelt zijn persoonlijke tophit. Boven parken is het de Groenling die zijn trillers in een soort vlindervlucht extra draagkracht bezorgt. In de avondschemering sijrt een enkele Houtsnip zijn monotone liedje boven de boomtoppen. Eentonig, maar genoeg om de vogel-liefhebber in verrukking te brengen: waar hoor je deze soort nog in onze regio? Het is boffen als je er weer eens eentje treft! Tegen de tijd dat de zomersoorten zijn teruggekeerd, klinken er liedjes op alle niveaus. Leeuweriken (zoals de bij ons helaas verdwenen Kuifleeuwerik) zingen ook wel graag zittend op een pol of stronk op de grond. Iets hoger zitten de Tuinfluiters, goed verborgen in het struikgewas, zelden hoger dan anderhalve meter. Ook Braamsluipers zingen graag vanaf een verborgen, lage plek. In moerasland geldt dat voor de Snor, Sprinkhaanzanger en Bosrietzanger. Winterkoninkjes zingen vanaf de grond tot een hoogte van een meter of

acht, vaak goed zichtbaar. Heggenmus, Merel en Spreeuw komen zelden hoger dan 10 meter zingen. Dat geldt ook voor de Gekraagde roodstaart. Een Rietgors klimt niet hoger dan anderhalf tot twee meter. Een Grasmus heeft voorkeur voor een uitsteeksel op een hoogte van 3 tot 8 meter. Deze soort voegt daar al zingend van tijd tot tijd een extra hoogte van een drietal meters, vliegend aan toe. Net als de al genoemde Boompieper, die er een meter of vijf van maakt. Wetlandsoorten als Rietzanger en Blauwborst stijgen ook geregeld omhoog, maar starten vanuit een lagere begroeiing. Hun muzikale luchtdans beperkt zich tot zo'n drie meter boven de bodem. Fitis, Tjiftjaf en Zwartkop passen hun hoogte aan bij de beschikbare bomen en struiken. Dat geldt ook voor Mezen, Duiven en vinkachtigen. Kwikstaarten en de Zwarte roodstaart maken graag gebruik van menselijke constructies als zangpodium. Daarbij kent de Zwarte roodstaart geen hoogtevrees: ook een hijskraan van enkele tientallen meters of een toren(flat) of schoorsteen van nog grotere hoogte zijn vaak favoriet. Onderzoekers melden dat iedere soort daarbij de hoogte weet te vinden die zijn zang optimaal laat klinken. De zang van

een Merel draagt kennelijk verder bij een hoogte van 6 tot 10 meter boven de grond, terwijl de ijle zang van Zwarte roodstaart en Veldleeuwerik beter tot zijn recht komt vanaf grotere hoogten. Dat vogels daarbij opportunisten zijn, bleek mij meermalen duidelijk. Aan de kust trof ik ooit dagenlang een zingende Zwarte roodstaart aan, die een laag dak koos als vaste zangplek. Het flatgebouw dat hij versmaadde, werkte als klankbord. De zee-wind droeg zijn liedje tot over een afstand van 200 meter Egmond aan Zee in. Een ander staaltje: zowel Zomertortel als Boomleeuwerik zingen graag vanaf de bovendraad van hoogspanningsleidingen, ver verheven boven sparrenbos en zandverstuiving. En menig Gras-

mus geniet van de bovenleiding van het NS-netwerk. In een volstrekt ongewoon biotoop nabij Bunnik in de provincie Utrecht trof ik enkele jaren achtereenvolgend een zingende roodborsttapuit op een met bramen overwoekerde bunker. En wie de trein wel eens neemt, kent de geluidsversterkende werking van overkappingen op stations: Spreeuw, Merel, verwilderde Duif, maar ook de doodgewone Mus kruipen in de hoge nok van Amsterdam CS en zingen daar het hoogste lied!

Leestip: Veel meer over zang, geluid en gewoontes van onze vogels vind je in de klassieker "Vogelzang" van Jac. P. Thijsse.

Koperwiek Illustratie: Rein Stuurman

Martin van Wierden en Hanneke Seevink

Haviknest met eieren

Op dinsdag 12 april hebben Hanneke en ondergetekende de mooie lenteavond gebruikt om de eerste nesten van dit seizoen te klimmen. Toch wel onwennig, zo'n eerste keer klimmen in het nieuwe seizoen: hoe zat het ook al weer met die touwen, en welke haak blijft vast zitten en met welke hand gooide ik vorig jaar ook al weer...

Het eerste nest was meteen goed raak: vier eieren, zie foto. Deze eieren zijn alle vier gemeten en gewogen. De gegevens worden gebruikt voor onderzoek. Helaas was het tweede nest (nog!?)leeg. Er was wel een duidelijke nestkom en we werden goed in de gaten gehouden door een luid kekkerende Havik. Wellicht een late en liggen er bij een volgende beklimming wel eieren in het nest.

We noemen overigens bewust niet de plek waar deze nesten zijn gevonden in verband met

verstoring door teveel kraambezoek.

Havikseieren

Foto: Martin van Wierden

Een successtory. Zo kun je de geschiedenis van Birdpix.nl wel omschrijven. Inmiddels plaatsen dagelijks tientallen natuurfotografen hun opnames op dé site om vandaag de dag je natuurplaten op te zetten. En die te bekijken. Over dat laatste gesproken: deze maand komt het eerste fotojaarboek van Birdpix uit, het beste van 2004 op een rijtje.

Hans Bossenbroek

Birdpix.nl: dé site voor iedere vogel- en natuurliefhebber

"Het begon allemaal ongeveer twee jaar geleden," vertelt oprichter Daan Schoonhoven. "Ik wilde graag mijn digitale vogel-foto's kwijt op een eigen site. Toen ik aan mijn broer Jan Willem - een uitstekende websitebouwer - vroeg of hij dat wilde doen, reageerde hij: "Wie komt er nu op zo'n site? Je moet er een forum van maken!". Juist dát bleek de succesformule, vertelt Schoonhoven. "Bovendien is Birdpix heel efficiënt gemaakt. Zo is er geen overbodige opmaak en is het forum volledig geïntegreerd. Vooral dat laatste maakt de site zo aantrekkelijk. Het is denk ik de sleutel voor het succes geweest".

Volgens de Hilversumse grondlegger zijn er meer factoren aan te wijzen die Birdpix tot een succes maken. "Wat de site populair maakt, is dat er vele tientallen foto's per dag op verschijnen en minstens zoveel keer ververs wordt. Een team van gemotiveerde moderators waarborgt de kwaliteit van de foto's. Elke foto die wordt aangeboden, keuren zij. Een andere, niet onbelangrijke, verklaring van het grote bezoekersaantal is dat internetgebruikers de site gratis kunnen bezoeken". De kale cijfers zeggen ook veel over de kwaliteit van Birdpix. Een momentopname van half februari

bewijst het. Bijna 800 gebruikers, gemiddeld 1500 unieke bezoekers per dag en eveneens dagelijks meer dan 100 commentaren. Tel daar nog eens de tientallen foto's bij op en je hebt genoeg argumenten in handen om het overweldigende succes aan te tonen.

"Deze vogelcommunity heeft diverse doelen", vertelt Schoonhoven. "Wij willen fotografen de kans geven om hun foto's aan een breed publiek te tonen. Daarnaast kunnen we zo het plezier in onze hobby delen". Ook dient de site volgens de oprichter om kennis over natuurfotografie te delen. "Zo proberen we het niveau naar een hoger plan te tillen". "Birdpix wil ook de schoonheid en veelkleurigheid van de schepping laten zien. Als bezoekers daarvan onder de indruk komen, vormt dat dé basis voor natuurbescherming". Andere vogelsites ziet Schoonhoven niet als concurrentie. "Het bewijs is op de site zelf te vinden. Ik plaats bijvoorbeeld banners van Dutch Birding, Het Vogeljaar en Waarneming.nl. We vullen elkaar juist aan. Tussen de webmasters onderling is er een goede sfeer. En zo moet het ook".

Bekende namen

Het fotograferende publiek van Birdpix bestaat uit diverse gerenommeerde fotografen. Bekende namen als Hans Gebuis, Jan Smit, Ran Schols, Chris van Rijswijk, Martijn de Jonge en Chris Schenk plaatsten op Birdpix hun schitterende foto's. Minder bekende anderen zijn er eveneens op te vinden. Dat geeft goed aan dat de site een platform is voor iedere natuurfotograaf. Iedereen is welkom, fotograaf of niet. Voor Schoonhoven maakt dat niet uit!

Birdpix is ook een online vogelgids. Een goed voorbeeld daarvan zijn de vele meeuwenfoto's op de site. Zo ontstaat er een digitale kenmerkengids voor meeuwensoorten. Altijd handig! Zeker met technologische ontwikkelingen van komende jaren in het achterhoofd.

Professioneel

Niet alleen Schoonhoven zelf is dik tevreden over Birdpix. Navraag bij fotografen leert dat zij eveneens in hun nopjes zijn. De Terschellingse vogelfotograaf Arie Ouwerkerk, vorig jaar winnaar van de vogelfotocompetitie, plaatste tot nu toe bijna tweehonderd foto's. "Ik plaats nu regelmatig foto's, dat komt omdat ik momenteel ook veel foto's maak. Over een poosje krijg ik

waarschijnlijk minder tijd en zullen mijn bijdragen minder frequent worden. Maar ik blijf insturen".

Ook Harvey van Diek, in het dagelijks leven werkzaam bij SOVON Vogelonderzoek Nederland, plaatst - overigens op persoonlijke titel - 'een paar keer per week' digitale platen op Birdpix. Evenals Ouwerkerk heeft hij een positief oordeel. "Al zit ik er net op en moet ik mijn weg er nog een beetje op vinden, ik vind het een erg goede site. Alles ziet er zeer professioneel uit, is zeer gebruiksvriendelijk en er worden dagelijks nieuwe foto's ge-upload. Het is in korte tijd dé site geworden waarop je allerlei vogelfoto's kunt zien die anders alleen maar op allerlei computers of dia-dozen zouden staan wegstoffen".

Stuk voor stuk tofphoto's

Wie eens echt goed kennis wil maken met Birdpix moet eigenlijk gewoon het net van de persgerolde fotojaarboek van 2004 'Birdpix.nl' kopen. Daar staan de beste foto's van 2004 in, echt een aanrader. Bijna zeventig schitterende vogelfoto's erin, bijna allemaal gemaakt in Nederland en België. Zo kan men genieten van fraaie platen van Haakbek, Ross'Meeuw, Zwarte Zeekoet, Noordse Pijlstormvogel en Bladkoning. Maar ook gewonere vogelsoorten komen aan

bod. Zowel Vogelbescherming Nederland als Vogelbescherming Vlaanderen zijn enthousiast over dit project en geven hun steun en medewerking aan het boek. Het boek moet een flinke impuls geven aan de site. Het is een hobby, uit de hand gelopen weliswaar, en het moet ook een hobby blijven".

"In de toekomst verwacht ik een forse groei van bezoekersaantallen, het aantal foto's en een nog betere kwaliteit daarvan. Er worden binnenkort ook nieuwe dingen aan de site toe-

gevoegd. Zo komt er een maandopdracht, waarbij de fotograferende bezoekers een opdracht krijgen. Bijvoorbeeld het fotograferen van een bekende soort of om twee vogelsoorten op een plaat te krijgen".

Tot slot: "Ik had nooit verwacht dat de site zo'n succes zou worden. Het is zó specialistisch en toch zijn er duizenden mensen geïnteresseerd. Zonder hen zou Birdpix nooit geworden zijn, wat het nu is: hét internetadres om je natuurplaten op te plaatsen".

Webtips

Tips voor deze rubriek graag zenden aan de redactie: (rietjeveltkamp@wxs.nl)

De landelijke Werkgroep Slechtvalken heeft een nieuwe website in de lucht gebracht. Op deze site kun je (overdag) live in een paar nestkasten van valken kijken, want hierin zijn webcams geplaatst.

Je kunt dus onder andere het eieren leggen volgen en dit is zeker de moeite waard!! Op maandag 11 april is er al een ei gelegd om 08.25 uur. Het wachten is op de volgende eieren! Als het broedproces verder zonder

problemen verloopt worden dat straks heel bijzondere beelden:

www.werkgroepslechtvalken.nl
Een echte aanrader voor roofvogelliefhebbers.

Van de redactie

De prachtige foto's van de Korhaan die genomen zijn op de Holterberg zijn afkomstig van

Chris van Rijswijk. Hij beschreef zijn waarneming in onderstaand verslag. De redactie mag deze

foto's ook gebruiken voor de opmaak van de nieuwe Korhaan.

Chris van Rijswijk

Korhoenders op de Holterberg

We zaten voor de tweede achtereenvolgende dag te wachten op de Korhoenders op de Holterberg. Dit is de enige plaats in Nederland waar deze schitterende vogels nog voorkomen. Helaas zijn het er nog maar zo weinig dat ze wellicht in de toekomst definitief verdwijnen uit Nederland.

We hadden al diverse keren Korhoenders van dichtbij gezien, zodat we al wat foto's konden maken. Opeens landden er 5 hennetjes vlak voor ons in de heide. Dit was op zich al een unieke waarneming. De hennetjes gingen eerst rustig foerageren en na een tijdje gingen ze een beetje veren poetsen en dutten. Opeens kwam er een volwassen haan aangevlogen. Deze haan landde en begon gelijk te bolderen! De haan liep van het ene hennetje naar het andere en bleef maar rondjes om de dames draaien. De hennetjes deden net of ze de haan niet zagen, wat blijkbaar bij het spel hoort.

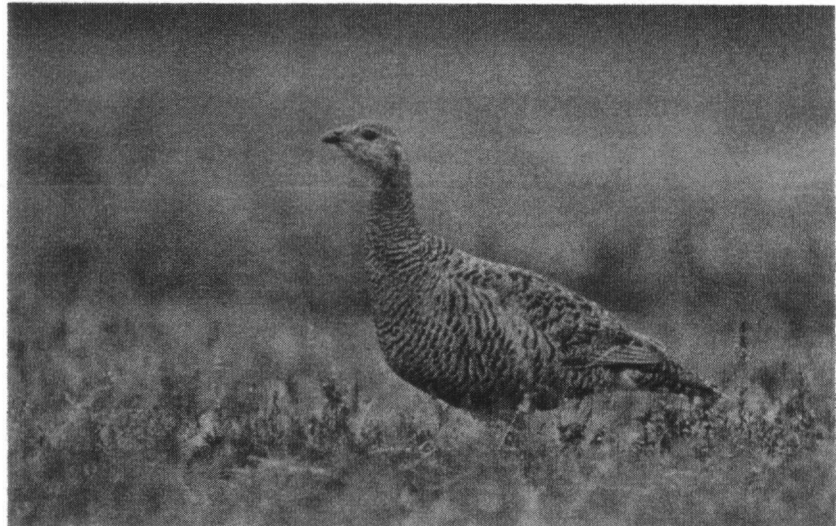
Op een gegeven moment landde er nog een haan. Ditmaal een eerste zomer vogel. Deze vogel durfde niet te gaan bolderen en

toen de volwassen haan hem zag stootte hij op de onvolwassen haan af om hem te verjagen. De jonge haan vloog meteen weg. Na ruim tien minuten waren de hennen de drukte van de haan blijkbaar zat en vlogen met hun vijven er vandoor. De haan volg-

de op gepaste afstand. Voor ons was dit een uniek en onvergetelijk moment.

Op de website van Chris: <http://www.birdshooting.nl> staan nog veel meer mooie foto's, ook van andere vogels.

De Spreeuw, voor velen een alledaagse vogel. Buiten het broedseizoen komen ze van heinde en verre om hier te overwinteren, te eten en te slapen. Voor de vogelwerkgroep een mooie gelegenheid Hilversummers te confronteren met de natuur bij huis.

Anja Schuitema & Jelle Harder

Een Spreeuwenslaapplaats op het Laapersveld te Hilversum

Sinds begin 2002 wonen wij (weer) in Hilversum. In februari en maart van dat jaar viel het op dat aan het eind van de dag soms grote groepen Spreeuwen zich in de directe omgeving van ons huis, Oude Amersfoortseweg, ophielden. De groepen zaten in de hoogste populieren, eiken en beuken en vloegen rusteloos rond. Het was duidelijk dat deze vogels zich aan het voorbereiden waren om hun slaapplaats voor de nacht op te zoeken. Hier in de buurt moest dus ergens een Spreeuwenslaapplaats zijn. Kort daarna had Anja ontdekt dat de Spreeuwen waarschijnlijk op het Laapersveld, een parkje nabij station Hilversum Sportpark, moesten slapen. Tegen de schemer zag ze daar grote groepen rondvliegen. Omdat we de indruk hadden dat de aantallen steeds groter werden besloten we woensdag 12 maart 2003 daar maar eens een kijkje te nemen. Wat we zagen overtrof echt onze verwachtingen.

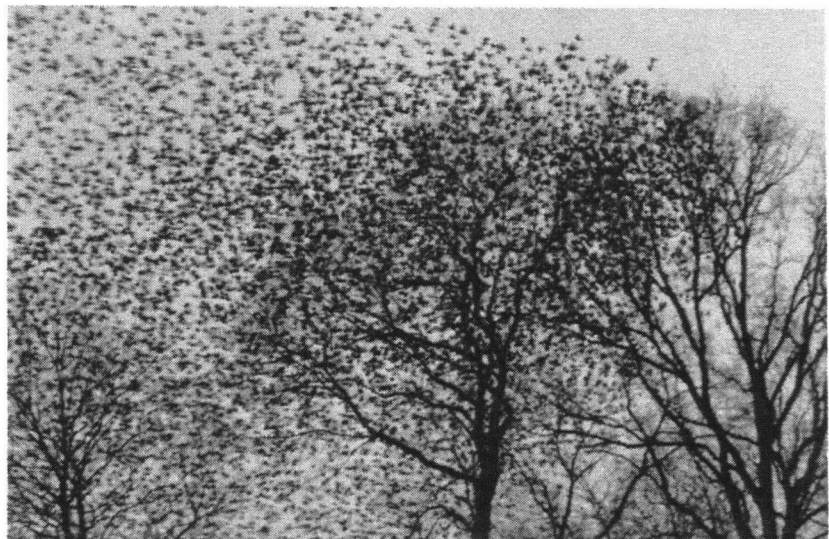
Ritueel

Het bleek al snel dat de beste plek om de aankomende en rondvliegende Spreeuwen te bekijken een heuveltje is aan de noordoostzijde van het parkje. Vanaf die plaats kijk je ook nog een beetje over de huizen en zie je de hoge bomen in de omge-

ving. Bovendien blijkt het zicht vanaf die plek op de slaapplaats, enkele rijen met in totaal 50 grote coniferen, overzichtelijk. Het hele ritueel rond de slaapplaats begint met voorverzamelen in de directe omgeving. Steeds meer Spreeuwen komen aan en grote groepen zoeken een tijdelijke rustplaats in de hoge boomtoppen. De takken zijn dan vaak afgeladen en de vogels zitten als blaadjes aan de bomen. Die rondwarrelende Spreeuwen gevolgd door het luide gekwetter in de bomen is vaak het eerste wat veel mensen op valt. Even plotseling als ze verschijnen vliegen de Spreeuwen ook weer weg om elders een volgende boom op te zoeken. Af en toe verschijnt er een

Sperwer en zoals in 2005 bleek, zelfs een Havik. Uiteraard met de bedoeling nog even voor het slapen gaan een lekker hapje te verschalken.

Naarmate het licht afneemt nemen de aantallen Spreeuwen bij het Laapersveld toe. Afhankelijk van bijvoorbeeld de wind vallen grotere groepen uiteen of voegen kleinere groepen zich samen. Een poosje is de vogel-massa boven het Laapersveld om daarna weer een stukje Hilversum in te vliegen of juist de andere kant op te gaan en tijdelijk richting ROC-gebouw te verdwijnen. Maar zie je al die Spreeuwen tegelijk boven je hoofd dan is de lucht gevuld met Spreeuwenlijven en verbaas je je

Spreeuwenwolk

Foto: Rien Rense

Excursie op Laapersveld

Foto: Rien Rense

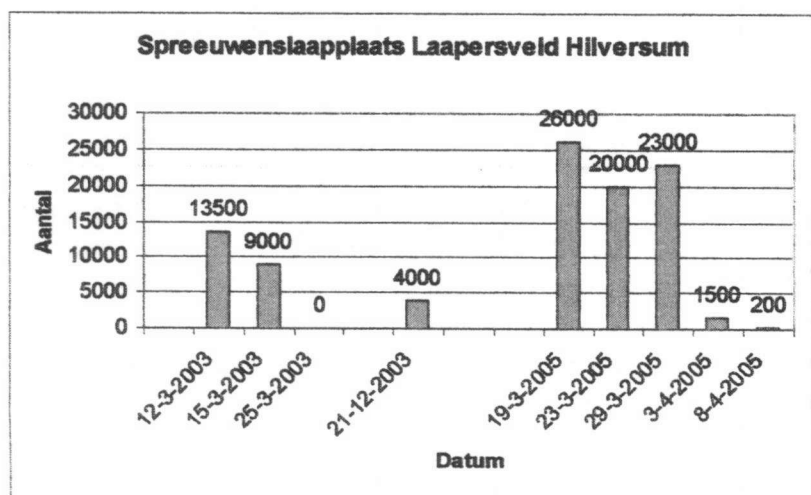
voortdurend dat er geen botsingen zijn. Konden wij mensen dat maar ... Terwijl het steeds later en donkerder wordt, wordt de vlieghoogte lager en beperken de vliegroutes zich steeds meer tot dat deel van het Laapersveld waar de coniferen staan. In een tomeloze vaart draaien de Spreeuwen cirkelvormige bewegingen rondom de bomen-groep. Het lijkt wel of de snelheid daarbij steeds hoger wordt. Op een bepaald moment is de lichtintensiteit zover afgenomen dat dat het sein is om met nog immer grote snelheid de bomen in te duiken en de beste plaatsen te kiezen. Dat invallen van die duizenden Spreeuwen blijkt in de praktijk slechts twee tot drie minuten te duren. Daarna vliegen nog wat kleine groepjes van de ene naar de andere boom. Hoorde je tijdens het overvliegen soms alleen het gesuis van al die duizenden vleugeltjes, op de slaapplaats is het direct een gekwetter van jewelste. Onder de coniferen en op de takken is duidelijk zichtbaar dat hier iedere avond duizenden vogels overnachten. Er worden zoveel uitwerpselen geproduceerd dat de bladeren en de grond grijswit uitgeslagen zijn.

Bovendien stinkt het er geweldig.

Publieksexcursie

Dit bijzondere schouwspel hebben wij in 2003 en 2005 enkele malen kunnen bekijken. Voor ons was dat kortgeleden aanleiding het publiek uit te nodigen ook eens een kijkje te komen nemen. Precies op het moment dat het aantal Spreeuwen rond de 25.000 exemplaren moest liggen. In overleg met het bestuur van onze vogelwerkgroep werd een persbericht verspreid. De Gooi- en Eemlander verscheen daarna op 23 maart 2005 met een uitgebreid artikel met een

illustratieve foto van de Spreeuwen boven de coniferen. Diezelfde dag was 's avonds het publiek present op het Laapersveld. Circa 50 personen, grotendeels buurtbewoners maar ook andere geïnteresseerden. Verassend veel ouders die hun kinderen hadden meegenomen. Bij alle drukte was er ook nog een TV ploeg en een radioverslaggever van RTV N-H. Gelukkig was het weer fantastisch en kwamen de Spreeuwen ook nog! Aan het publiek werd uitleg gegeven over het verschijnsel slaapplaats, de manier van tellen (reken maar op 10-15% foutief schatten van het aantal) en informatie over de herkomst van de Spreeuwen. Natuurlijk werd er ook een kort bezoekje gebracht aan de slaapplaats zelf. Sommige buurtbewoners begrepen nu ineens waar toch die stank vandaan kwam. Vanaf het hoge punt op de heuvel werden de Spreeuwen verder gevolgd. Voor veel mensen was dit een bijzondere ervaring en dat om de hoek van je eigen huis! Al met al een mooie propaganda-avond voor onze vogelwerkgroep waaraan ook medewerking werd verleend door Adrie Vermeule, Bertus van den Brink en Rien Rense.

Oostelijke Spreeuwen

Terwijl vanaf eind september onze Spreeuwen vertrekken naar België, Frankrijk en Engeland komen oostelijke soortgenoten juist hier naar toe. Deze vogels uit Zweden, Finland, Polen, de kleine Baltische staten, Rusland en het oosten van Duitsland zoeken in de winter hun heil juist in ons land. In 2003 zijn wij viermaal bij de slaappleaats gaan kijken, in 2004 niet en in 2005 vijf keer (zie grafiek). Daarbij zijn de aantallen

Spreeuwen die de slaappleaats opzochten steeds zo goed mogelijk geschat. De grafiek geeft natuurlijk geen aaneengesloten en systematisch opgebouwde reeks tellingen weer. Als je desondanks een denkbeeldige lijn trekt door de hoogste punten van de staafjes in de grafiek zie je een bepaald beeld ontstaan: aan het eind van het jaar zullen de aantallen Spreeuwen toenemen, mogelijk een hoogtepunt in maart bereiken en daarna te-

ruglopen tot nul. Dit is natuurlijk geen opzienbarende conclusie, maar je begrijpt met die getallen het gedrag van die wintergasten wel beter. Aanvullende tellingen of op regelmatige momenten een hele periode tellen van oktober tot april zal het beeld completer maken.

Geraadpleegde literatuur

Jonkers, D.A., R.A. Kole & J. Taapken, 1987, Vogels tussen Vecht en Eem. Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken: pp.331-333.

Een geluid als een overvol zwembad in de verte. Zo ongeveer klonken de 19.000 Kraanvogels die in het Lac du Der overnachtten. Begin maart hebben bijna 40 leden van de vogelwerkgroep deze sensatie meegemaakt tijdens een lang weekend in Noordoost Frankrijk.

Rien Rense

Negentienduizend Kraanvogels en één meer

Het Lac du Der Chantecoq is een groot meer, dat dient om de waterafvoer van de rivier de Marne te reguleren. 's Winters laat men het vollopen en in de zomer wordt het water weer afgevoerd.

De Kraanvogels hebben ontdekt dat de eilanden en ondiepe delen van het meer 's nachts een veilige slaappleaats bieden, en dat overdag op het omliggende bouwland veel voedsel is te vinden. Het is nu een vaste plek in hun trekroute, waarvan massaal gebruik wordt gemaakt. Het aantal kraanvogels kan hier oplopen tot tegen de honderdduizend. Dit spectaculaire gebeuren trekt vele vogelaars en ornithologen aan. De trek in de ochtendschemering van duizenden vogels van hun slaappleaatsen

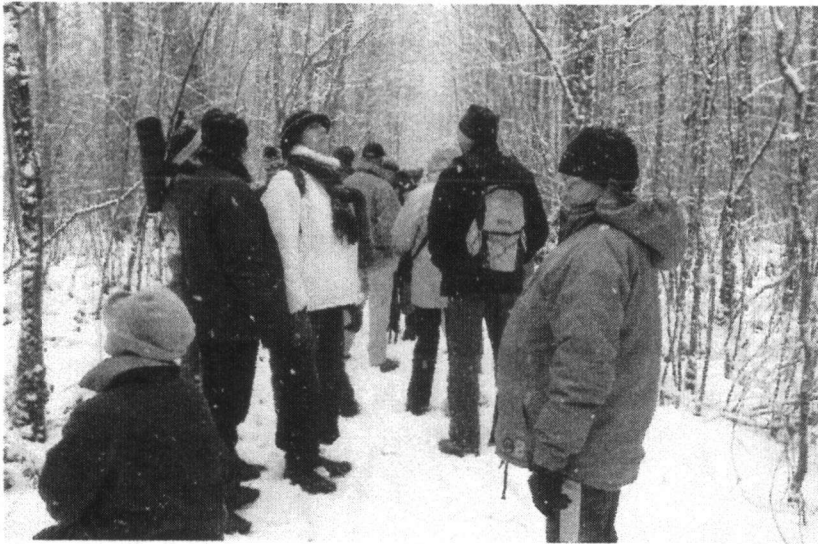
naar de voedselgebieden, en in omgekeerde richting bij zonsondergang, is een belevenis zonder weerga.

De Commissie Buitenland van de VVG had een lang weekend excursie georganiseerd naar het Lac du Der. Vooraf leek het er op dat we in lentesfeer naar

Kraanvogels ontwaken

Foto: Rien Rense

Op zoek naar de Middelste bonte specht

Foto: Rien Rense

Frankrijk zouden gaan. Het weer sloeg echter om. Er viel een dik pak sneeuw en ons vertrek was op de koudste dag van het jaar. Gelukkig gaf dit onderweg geen echte problemen. Donderdagavond arriveerden we allen in ons hotel Le Gambetta in Saint Dizier, dat circa 25 km van het meer af ligt. Onderweg hadden we al enkele groepen Kraanvogels (*Grues cendrées*) gezien, en vogelnamen in het Frans geïnfuseerd.

De eerste dag was het mooi, helder weer, maar met een harde wind. Dus koud, koud. Om zes uur vertrokken we nog in het donker. Vanaf de dijk aan de noordwestkant van het meer hoorden we overal kraanvogels. Een massaal geluid, zoals het geluid uit een zwembad of stadion. Tegelijkertijd kwamen steeds groepjes roepende Kraanvogels aanvliegen. De vogels zijn schuw en weken voor ons uit. Gelukkig zijn ze heel groot en dus toch goed te zien. Toen het lichter werd, kon je goed zien hoe ontzettend veel vogels aanwezig waren. Ze stonden echt mannetje aan mannetje op de eilanden en in het meer. En door de telescoop was pas goed te zien hoe massaal hun

aanwezigheid was. Na deze mooie zonsopkomst op de eerste dag bestond het dagprogramma - evenals op de tweede dag - uit een rondtocht door de omgeving. Er zijn verschillende geschikte plaatsen langs het meer voor watervogels. We hebben hier onder andere Zilverreigers, Wilde zwanen, vele soorten eenden en talingen heel mooi kunnen zien. Wim le Clercq zal nog verslag doen van onze waarnemingen.

Heel apart was het bezoek aan de ferme des grues. Bij deze boerderij worden de Kraanvogels bijgevoerd. Vanuit een hoge kijkhut zijn daar enkele duizenden kraanvogels te zien in het bouwland. Enkele vogels vertoonden al de rode broedplek op de kop en hier en daar was al wat baltsgedrag. In de loop van de dag werd het steeds kouder. Alleen met dikke skikleding was het nog vol te houden. Tegen de avond troffen we op de dijk nog Dick Jonkers en andere VWG'ers. Hij telt elk jaar de Kraanvogels in het Lac du Der. Die avond kwamen zij tot 19.000. Dat heb ik niet meer meegemaakt, ik was al teruggekeerd in ons hotel en aan de praat en de borrel in de lobby.

De tweede dag was anders. Het sneeuwde flink toen we in het donker op weg gingen. Gelukkig werden de weersomstandigheden allengs beter. Vanuit een mooie schuilhut met twee verdiepingen konden we de omgeving goed waarnemen. Toen we teruggingen voor het ontbijt vloog er nog een Blauwe kiekendief over.

De omgeving van het meer lijkt op Zuid-Limburg. Heuvelachtig, veel bouwland en daartussen bos, in heel veel bomen groeide maretak.

Onder leiding van Engbert van Oort ging een van de twee groepen in een eikenbos op zoek naar de Middelste bonte specht. Wandelend door de dikke sneeuw zagen we eerst een Houtsnip opvliegen, en later inderdaad de Middelste bonte specht. We hebben hem niet goed kunnen bekijken, maar de waarneming was met zekerheid. Aan het einde van de dag keerden we dan ook voldaan terug naar het hotel.

Zoals gezegd wordt er nog een verslag gemaakt van de waarnemingen. Wie wil zien hoe het weekeind was kan ook terecht op internet. Er is veel gefotografeerd. De foto's zijn door Helmoet Vos op zijn website gezet: www.helmoet.nl, waardoor we kunnen nagenieten. (Er staan ook foto's van het najaarsweekend op Vlieland op.) Niet alleen de vogels zijn gefotografeerd, ook de omgeving, het stadje Saint Dizier, het hotel en de deelnemers: onderweg, op excursie, aan het bier, het scrabbelen en aan het diner. Het was een geslaagd en gezellig weekeind, waarvan volop is genoten. Onze Commissie Buitenland: Engbert van Oort, André Kerkhof en Wim le Clercq: van harte bedankt voor al jullie werk!

Uit de veren

Subgroep Avifauna

Dit is de vaste rubriek van het coördinatieteam van de Subgroep Avifauna. Hier vindt u onder andere nieuws en feiten over de diverse werkgroepen, oproepen, onderzoeksvragen en voortgang van de projecten.

Weidevogelbescherming

De Weidevogelbeschermingsgroep "Westelijk Eemgebied" heeft op 2 maart j.l. weer een startersavond gehouden in de "Schoter" in Eemnes. Begrijpelijk veel afmeldingen op deze barre winteravond, toch waren er achttien leden aanwezig. Er is een aantal zaken besproken. De vergunningen, perceeltekeningen en veldboekjes zijn uitgegeeld. In het Westelijk Eemgebied wordt gewerkt aan een plan van aanpak, waarbij de boeren, Natuurmonumenten en natuurbeschermers betrokken zijn om te komen tot een betere bescherming van pullen. Het eerste kievitsei van Nederland is wederom gevonden door onze beschermingsgroep; inmiddels zijn tientallen nesten gemarkeerd in de prachtige Eemnesser polder.

Voor versterking van de weidevogelbeschermingsgroep zijn wij op zoek naar vrijwilligers, die affiniteit hebben met vogels van de weilanden. U kunt zich aanmelden bij Gert Bieshaar tel. 035-5311002 of Frits During tel. 035-5310902.

Oproep voor waarnemingen van de Steenuil (*Athene noctua*) Steenuilenproject Subgroep Avifauna Jaap Visser
Bij deze een oproep aan alle inwoners van agrarische en andere buitengebieden. Boeren, burgers en buitenlui opgelet...! De Steenuil is de kleinste in Nederland broedende uil. Hij voelt

zich thuis in het kleinschalige landschap d.w.z. erven, agrarisch landschap en vaak in tuinen en gebouwen, maar bijna altijd in de buurt van mensen. Oorspronkelijk is de Steenuil een holenbroeder zoals in holen van knotwilgen, holtes van rietendaken en in vervallen schuurtjes en gebouwen. En daar zit 'm nou juist het probleem; knotwilgen worden vaak, als ze interessant worden voor de Steenuil (dwz. oud en vervallen) verwijderd en erven worden vaak opgeknapt en opgeschoond (vooral bij overgang van eigenaar). Andere bedreigingen zijn het verkeer, katten en predatie. Ook op voedselgebied zijn er bedreigingen die samenhangen met zijn verdwijnende leefomgeving. De steenuil houdt van erven waar vee (bijv. schapen) worden gehouden; dat trekt bepaalde insecten aan waar hij dol op is. Verder leeft hij van slakken, regenwormen, larven, kleine vogels en knaagdieren (bijv. veldmuizen). Deze erven worden steeds schaarser.

Het gaat niet goed met de Steenuil; de afname is landelijk geschat op 3% per jaar. Dit is echter een gemiddelde; plaatselijk kan die dus veel meer zijn. In het oosten van Nederland en in het rivierengebied doet de Steenuil het nog wel redelijk; in de overige gebieden is de situatie dramatisch. Om dit probleem te ondervangen worden er speciale nestkasten geplaatst en waar mogelijk geïnventariseerd m.b.v. ge-

luidsna bootsing om bekende territoria te bevestigen en waar mogelijk nieuwe territoria te vinden.

Hoe ziet de Steenuil eruit?
Grootte: +/- 23 cm (ongeveer zo groot als een Lijster)
Kleur: bovenzijde grijsbruin met witte tekening (vlekken), onderzijde als bovenzijde maar ietwat lichter

Vlucht: rustig en golvend (niet in paniek-vlucht).
Belangrijkste kenmerk echter om de Steenuil te herkennen is de roep, waarvan er drie soorten zijn:

- territorium-roep: langegerek kuuuupà.!!
- alarmroep: kip-kip-kipà.!!
- bedelroep van de jongen (pas vanaf ongeveer juni): langgerek hssssà.!!

Een ander kenmerk zijn braakballen; deze zijn ong. 1,5 tot 4 cm en bestaan uit muizenhaar, botjes en schildjes van kevers ed. Ze zijn grijs / zwart van kleur. Mocht u een Steenuil zien of horen, neem dan contact op met: F.H. van de Weijer
Websites: www.steenuilen.tk
Tel: 035 531 1207
www.steenuilnoordholland.nl
steenuilenproject@hotmail.com

Inventarisatie Spanderswoud

Op verzoek van GNR wordt een broedvogelinventarisatie in het Spanderswoud uitgevoerd. Omdat het gebied met zijn 200 ha te groot is om tijdens één inventarisatieronde te worden onderzocht, is het opgedeeld in vier

telgebieden. Het valt niet mee om het bosgebied te inventariseren. De oorzaak ligt in het feit, dat ook de deelgebieden niet meer de padenstructuur van vroeger bezitten door het invoeren van natuurlijk bosbeheer.

Daardoor zijn veel paden vervallen en dichtgegroeid en nieuwe ontstaan die nog niet in kaart zijn gebracht. Ook zijn tal van kleine paadjes ontstaan. In één telgebied is het daardoor wel heel moeilijk om je te oriënteren. Opvallend is de drukte en het grote aantal mensen dat hier zijn hond uitlaat, wat is toegestaan. Wat de vogels betreft het volgende.

Bos- en Ransuil zijn nog niet gehoord en dat geldt ook voor Zwarte Specht en Staartmees. Nog steeds zijn Sijzen aanwezig en ook Kruisbekken zijn waargenomen. Wie zin heeft om eens mee te lopen of ervaring met inventariseren wil opdoen, is van harte welkom.

Dick Jonkers

Oeverzwaluwonderzoek

De eerste Oeverzwaluwen zijn al eind maart in ons onderzoeksgebied gesignaleerd. In de Zanderij is een nieuwe wand opgezet en die in de Oostermeent is opnieuw afgestoken. Zoals elk jaar zullen er hier en daar weer kolonies opduiken bij projecten waar steiltes in grondstorten of bouwputten zijn ontstaan. Hierbij een verzoek aan alle leden om dit soort nieuwe vestigingen zo spoedig mogelijk te melden, zodat deze kolonietjes beschermd kunnen worden.

Huiszwaluwstellingen

Wanneer u dit stukje leest, zijn de Huiszwaluwen al volop aanwezig. Ook de kolonies van deze vogels zullen weer geteld worden. Het is mogelijk, dat kleine vestigingen of een enkel nest aan de aandacht ontsnappen. Zo schijnen er binnen of

aan de rand van de bebouwde kom van Hilversum en Laren geen Huiszwaluwen te broeden. Mocht dit wel zo zijn, geef het dan door!

IJsvogelwerkgroep

Binnen de Subgroep Avifauna bestond de ijsvogelwerkgroep al met een informele status. Op 28 februari j.l. is de IJsvogelwerkgroep Gooi en Vechtstreek officieel opgericht. Aanwezig waren 16 personen van de inmiddels 26 man/vrouw sterke groep.

De IJsvogelwerkgroep wordt gevormd door mensen die zich in de regio bezighouden met het verbeteren van de broedmogelijkheden voor IJsvogels. In de loop der tijd zijn steeds meer personen hierin geïnteresseerd geraakt en daadwerkelijk mee gaan doen.

Op de oprichtingsavond werden de resultaten van 2003 en 2004 besproken. Plannen en mogelijkheden voor het maken van nieuwe ijsvogelwanden in 2005 werden toegelicht. Een interessante DVD over de ijsvogels van het Roerdal besloot de avond. Mensen die zelf ook daadwerkelijk ijsvogelwanden willen maken en onderhouden kunnen contact opnemen met ondergetekende. Er zijn nog genoeg mogelijkheden in het werkgebied van onze vogelwerkgroep.

Jelle Harder tel. 035-6937858
email: jelleharder@hetnet.nl

Nestkastenwerkgroep

Mag ik mij even voorstellen, mijn naam is Ronald Beskers. Ik ben in 1963 begonnen met mijn eerste nestkasten op te hangen. Als lid van de NJN kwam ik in contact met Jan van der Geld, die mij de "fijne kneepjes" bij heeft gebracht. Ook ben ik een van diegene, die bij de oprichting van de vogelwerkgroep aanwezig was.

Eerst wil ik hierbij Anco bedanken voor al het goede werk dat

hij voor ons de afgelopen acht jaren heeft gedaan, ik hoop dat ik dat ook kan continueren.

Ik wil proberen de inzameling van gegevens eenvoudiger te maken voor de controleur en coördinator.

Zodat alle gegevens direct na de laatste controle bij mij binnen zijn en het verslag in september klaar kan zijn. Het verslag wil ik baseren op de gegevens per gebied. Hierdoor ziet iedere controleur zijn gebied beter en kunnen we verschillen en vergelijkingen zien.

Ook wil ik het nestkastenbestand verbeteren en iedere controleur de gelegenheid geven om met selectieve nestkasten te gaan werken.

Ik heb momenteel tien modellen, die ik in productie wil nemen.

Mijn doel is om meer verschillende broedsoorten in onze nestkasten te krijgen en een duurzaam nestkastenbestand op te bouwen.

Ook wil ik proberen jeugdigen geïnteresseerd te krijgen, zodat ons werk gecontinueerd kan blijven.

Ik hoop op een prettige samenwerking met jullie.

Ronald Besker Naarderweg 44
1261 BV Blaricum
tel. 035-5387341
email: beskers@quicknet.nl

Het overzicht van de coördinatoren van de Werkgroepen van de Subgroep Avifauna is te vinden in de vorige Korhaan.

Namens het Coördinatie Team Subgroep Avifauna
Cor de Kruif, secretaris CT
De Dam 72, 1261 KV, Blaricum
Tel. 035-5258299
Emailadres:
cor.fransisdekruif@wanadoo.nl

Verslag van de Algemene Ledenvergadering over 2004 op 31 maart 2005

Aanwezig: ca. 48 leden, onder wie vijf ereleden: Bep Dwars, Jelle Harder, Dick Jonkers, Joke van Velsen en Rie Tabois.

Afwezig met kennisgeving: Wim le Clercq, Frank Kempeneers, Rob Kole, Gina van Oort, Guus Proost en Francien Wilms.

1. Opening en Ingekomen stukken

Een hartelijk welkom van voorzitter Erik Hans van Stigt Thans die dankt voor ieders aanwezigheid en een bijzonder welkom voor onze nieuwe leden en onze aanwezige ereleden. Met het oog op de aanwezigheid van nieuwe leden en de verkiezing van nieuwe respectievelijk de herverkiezing van zittende bestuursleden, stelt Erik Hans het bestuur even kort aan de aanwezigen voor. Er waren geen ingekomen stukken.

2. Verslag van de Algemene Ledenvergadering van het jaar 2004

Het verslag van de Ledenvergadering 2004, gepubliceerd in De Korhaan, jaargang 39, nummer 1, pagina 6-15 wordt de aanwezigen voorgelegd.

Jelle Harder vraagt wat de stand van zaken is betreffende een speciale brief, met bijbehorende vragenlijst, voor leden welke hebben bedankt. Erik Hans legt uit dat het bestuur graag wil weten waarom een lid heeft opgezegd. Het kan zijn dat er opgezegd wordt om redenen waaraan nu of in de toekomst iets te doen is of die moeten leiden tot herbezinning op het bestaande

beleid. Dit wordt zorgvuldig uitgevoerd, zodat geen mensen benaderd worden van wie het lidmaatschap om een pijnlijke reden is beëindigd. De brief, met vragenlijst is inmiddels gereed en de eerste brieven liggen klaar om verzonden te worden. Na ongeveer een jaar zal het bestuur e.e.a. evalueren.

Hierop volgend is er ook een ander nieuw initiatief ontplooid, waarbij nieuwe leden vrij snel door bestuursleden benaderd zullen gaan worden om hen welkom te heten, hen nader te informeren en met hen te spreken over hun verwachtingen aangaande het lidmaatschap. Daarnaast is er meer openheid geschapen bij lezingen en excursies. Hier kunnen, onder bepaalde voorwaarden, ook niet-leden aan deelnemen. Bij excursies dienen zij zich wel bij Joke van Velsen op te geven, zodat zij kan beoordelen of er wel genoeg excursieleiders zijn.

Simon Visser vraagt zich af wat de stand van zaken is betreffende de automatisering ofwel de digitale verwerking van de waarnemingskaartjes. Erik Hans, voorbereid op de vraag van Simon, geeft het woord aan Engbert van Oort, voorzitter van de in 2004 opgerichte Commissie Automatisering. Engbert vertelt dat op 24 juni 2004 de eerste bijeenkomst geweest is met betrekking tot het vraagstuk automatisering. Hierbij waren aanwezig: het Dagelijks Bestuur en enkele leden van de Vogelwerkgroep. Hierna is in kleiner comité op 15 juli dieper op de ma-

terie ingegaan en hebben vooral Paul Voorhaar en Engbert de handschoenen opgepakt en zijn via het net, als wel via andere bekende wegen op zoek gegaan naar bestaande toepasbare systemen voor onze Vogelwerkgroep.

Uiteindelijk bleek dat er in Nederland geen systeem gehanteerd wordt dat de commissieleden willen gaan gebruiken. Met Peter Frigge van de RAVON (Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland) is de commissie bezig om hun systeem aan te passen voor onze Vogelwerkgroep.

Het probleem zit op dit moment in de "relatievelden". Zodra dit uitgewerkt is zal er in kleine kring proefgedraaid worden. Als dan de kinderziektes eruit zijn kan het aan de leden van de Vogelwerkgroep gepresenteerd worden.

Op 20 januari j.l. heeft Engbert het bestuur laten weten nog twee of drie maanden nodig te hebben. Mogelijk gaat dit nog wat langer duren. Na deze grondige uitleg worden Engbert en de Commissie Automatisering bedankt en zijn Simon en andere aanwezigen weer geheel op de hoogte.

Nadat er door de aanwezigen niets meer te vragen of op te merken is wordt het jaarverslag van 2004 goedgekeurd.

3. Jaarverslag 2004

Evenals tijdens de Algemene Ledenvergadering over 2003 neemt Erik Hans het jaarverslag niet punt voor punt door, maar houdt hij een korte toespraak

waarin hij op een aantal zaken nader ingaat. Voor de inhoud van deze toespraak wordt verwezen naar de rubriek 'Van de voorzitter', elders in deze De Korhaan.

Na de toespraak van Erik Hans vraagt hij de aanwezigen of er vragen en/of opmerkingen zijn over de diverse onderdelen van het jaarverslag. Dit blijkt niet het geval te zijn, waarna ook deze agendapunten worden goedgekeurd.

4. Financieel beleid en jaarverslag penningmeester over 2004

Penningmeester André Kerkhof neemt het woord over en middels sheets en een overhead-projector wordt het jaarverslag over 2004, de vaststelling rekening 2004 en de begroting over 2005 uitgebreid uit de doeken gedaan.

Winst en verliesrekening 2004: Onder bestuurskosten valt onder meer de bestuurs-aansprakelijkheidsverzekering. De binnen gekomen giften zijn over 2004 extra hoog uitgevallen, mede door de verkoop van de boekenreeks van Yves Vogel. De publieksavond welke begroot was, is niet doorgegaan. Plan was dat deze avond over het ringen van vogels zou gaan, dit om de Vogelwerkgroep "op de kaart" te zetten. De reden dat deze avond niet doorgegaan is, komt door de verwachting dat dit onderwerp te grote tegenstellingen zou oproepen.

Balans 2004:

Er wordt steeds meer in de balans geïntegreerd, hetgeen de overzichtelijkheid ten goede komt. De weidevogelinstbeschermingsgroep wil hun kapitaalje niet onder de algemene middelen laten vallen, en ook daar is ruimte voor.

Begroting 2005:

Het komende jaar zal een leerjaar worden. André legt uit waarom. De Korhaan is nog steeds ons enige en beste communicatiemiddel met de leden. Op dit moment is de redactie druk doende zich een nieuw opmaakprogramma eigen te maken. Voorts willen de leden van de redactie De Korhaan hier en daar een extra kleurtje geven. Daarom staat in de begroting een hoger bedrag dan gebruikelijk opgenomen voor De Korhaan. De bedoeling is niet om dat zonder meer op te maken, maar om eventuele uitgaven die nodig zijn voor het verbeteren van De Korhaan op te vangen. Daarvan leren we en dan kunnen we volgend jaar beter begroten.

Aan onze website is weer gewerkt en deze is behoorlijk bij. André geeft de suggestie eens naar "het gebolder" van de Korhanen te luisteren. Hetzelfde geldt voor de huisvestingskosten in Westerheem. Niemand weet nog wat ons allemaal te wachten staat, dus dat moeten we nog ervaren/leren. Ook de kosten voor de automatisering etc. zijn nog onbekend en de toekomst zal leren hoe dat financieel gaat uitpakken. We gaan de komende jaren steeds meer uit van een in het najaar, voorafgaand aan het begrotingsjaar, vastgestelde visie (= beleid) aan de hand waarvan we de financiële consequenties kunnen vaststellen (= begroten). In het voorjaar, volgend op het begrotingsjaar, gaan we kijken hoe dat het afgelopen jaar heeft uitgepakt (verantwoording beleid en financiën). Er is wel een onttrekking aan het eigen vermogen geweest, maar de financiële situatie van de Vogelwerkgroep is nog steeds kerngezond. Jelle Harder vraagt wat het verschil is tussen de twee posten:

excursies, als genoemd in de Winst- en Verliesrekening 2004. André legt uit dat de weekendexcursies zichzelf financieel moeten bedruipen en dat de dagexcursies ten laste van de algemene middelen zijn.

5. Verslag Kascontrolecommissie

De kascontrolecommissie (KCC) bestond dit jaar uit Izaak Hilhorst, Piet Spooenberg en Kees Tegelberg. Namens de KCC neemt Piet het woord. Hij gaat in op het schriftelijke verslag van de KCC dat vooraf aan het bestuur is gezonden. Dit verslag staat hierna volledig afgedrukt (punt 1 tot en met 12).

Vaststellingen

1. De Kascontrolecommissie (KCC) heeft zeer veel en zeer gedetailleerde informatie gekregen. Daaruit blijkt dat er duidelijk een stap verder is gezet naar een juiste verantwoording van de financiële handel en wandel van de vereniging, inclusief haar subgroepen. De KCC heeft daar grote waardering voor

2. De KCC constateert dat de administratie van de VWG zeer complex is geworden voor een vereniging van deze omvang. Dat heeft naar de mening van de KCC de volgende oorzaken.

- a) In de eerste plaats zijn er zeven giro/bankrekeningen die op naam staan van individuele leden, maar die wel in de administratie van de VWG zijn opgenomen en geheel onder verantwoordelijkheid van het bestuur vallen. Daarnaast zijn er evenzoveel en dito kassen.
- b) Individuele leden gaan verplichtingen aan namens de VWG en buiten medeweten van het bestuur.
- c) Er zijn de laatste jaren activiteiten onder de verantwoorde-

lijkheid van de VWG gekomen - en dus in de administratie opgenomen - die daarvoor door individuele leden werden georganiseerd; wij doelen hier onder andere op de Excursies Buitenland, waarin jaarlijks een bedrag omgaat dat twee keer zo hoog is als de totale contributieopbrengst van de VWG.

d) Vrijwel alle subgroepen hebben nu een werkkapitaal op de balans.

Door deze factoren zijn de administratie en de jaarstukken erg complex geworden en lastig te overzien.

3. Als KCC hebben we vooral over de hoofdlijnen van de financiële administratie en verantwoording gesproken met de penningmeester. Daarnaast hebben we steekproefsgewijs enkele onderdelen van de administratie onderzocht.

4. Bij controle van de stukken van de administratie bleek dat de ledenadministratie er uitstekend uitziet. De KCC is er niet in geslaagd om alle belegstukken van de Roofvogelwerkgroep in de administratie te vinden en kon ook de aansluiting niet maken tussen de bedragen die voorkomen in administratie en jaarstukken.

Conclusies en aanbevelingen

5. Dat de diverse subgroepen vaak eigen bank- of girorekeningen hebben, die bovendien op naam van één privé persoon staan, ziet de KCC als een kwetsbaar punt. Want bij- en afschrijvingen vinden buiten medeweten, maar wel onder de verantwoordelijkheid van het bestuur plaats. Bij calamiteiten bij zo'n privé persoon kunnen deze rekeningen geblokkeerd of zelfs geconfisqueerd worden. Het advies van de KCC is om - net zoals de rekeningen van de leden-

administratie bestuur en excursiecommissie - de rekeningen op te heffen of onder bewind van de penningmeester van de VWG te brengen of te besluiten deze activiteiten niet onder verantwoordelijkheid van de VWG te organiseren.

6. Thans moet het financiële verslag onder de huidige tijdplanning (deadline Korhaan 1 februari) jaarlijks onder te hoge tijddruk tot stand komen. Het advies van de KCC is om de ALV waarin het financiële verslag aan de orde komt later te plannen. De begroting kan hier echter niet op wachten. Advies is daarom, om de begroting meer en tijdig aandacht te geven in bestuur en ALV. Dit kan bijvoorbeeld al in november van het voorgaande jaar. De KCC constateert voorts dat er onvoldoende aandacht is voor het met het bestuur en de ALV afspreken van budgetten. Hierdoor wordt de vereniging nog onnodig verrast door niet voorziene uitgaven. Gelukkig wordt dit in 2004 gecompenseerd door het deels niet uitgeven van voorziene uitgaven. De KCC pleit dus voor meer aandacht vooraf voor de begrotingen en deze goed te bespreken in en vastleggen via de ALV.

7. De KCC adviseert ook om de jaarstukken en de begroting van een duidelijke schriftelijke toelichting te voorzien; Tijdens het bespreken van het financiële verslag door de ALV op een later moment (april), zal beoordeeld moeten worden of de vastgestelde begroting geen bijstelling behoeft op basis van het financiële beloop.

8. De KCC adviseert om de Reserve Clubhuis een andere naam of bestemming te geven wanneer deze niet meer voor het beoogde doel nodig is.

9. De KCC adviseert de administratie van de Roofvogelwerkgroep te verbeteren.

10. De KCC adviseert om met leden die namens de VWG verplichtingen aangaan, van te voren, goede afspraken te maken, zodat het bestuur van te voren weet welke subsidies worden aangevraagd en voor welke verplichtingen de VWG verantwoordelijk is.

11. Het feit dat er nu 6 subgroepen of activiteiten zijn met een eigen werkkapitaal draagt niet bij aan de doorzichtigheid en bevordert de verkokering binnen de VWG. Alleen activiteiten die zichzelf (moeten) bedruipen zouden volgens de KCC een eigen werkkapitaal moeten hebben.

12. De KCC adviseert de Algemene Ledenvergadering het bestuur decharge te verlenen.

André reageert dat de KCC goede en vooral bruikbare aanbevelingen heeft gedaan. Hij illustreert zijn tijdsdruk; op 13 januari ontving hij het laatste giroafschrift en twee dagen later, op 15 januari, moest hij alles aanleveren!

Hij sluit zich dan ook geheel aan bij de KCC, die adviseert de begroting bijv. in november onder de aandacht van de leden te brengen. Een begroting is niets minder dan de financiële vertaling van het voorgenomen beleid van de vereniging. Het financieel verslag zou ergens in het voorjaar plaats kunnen vinden. Dit houdt dus praktisch in dat aan het einde van het jaar een extra Algemene Ledenvergadering ingepland moet gaan worden.

Erik Slabbekoom vraagt zich af of de vereniging een aansprakelijkheidsverzekering heeft. Erik

Hans antwoordt dat er een bestuursaansprakelijkheidsverzekering is.

6. Benoeming kascommissie

Erik Hans bedankt de drie kascontrolecommissieleden voor hun kritische controlewerk, met name Piet die zich al twee jaar ingezet heeft en dus opgevolgd moet gaan worden. Gelukkig heeft zich reeds een kandidaat aangemeld: Wouter Rohde. Wouter neemt zitting naast de leden Izaak Hilhorst en Kees Tegelberg.

Hierna volgt een applaus voor vertrekkend kascommissielid Piet Spoorenberg, de twee andere leden, het nieuwe lid en de penningmeester.

7. Bestuursverkiezing

Dit jaar zijn er drie bestuursleden aftredend en herkiesbaar, Bep Dwars (Subgroep Algemene Zaken), Joke van Velsen (Subgroep Excursies) en Erik Hans van Stigt Thans (voorzitter). Daar er geen tegenkandidaten zijn, worden deze drie bestuursleden herkozen. De functie bestuurslid Natuurbescherming, welke al een paar jaar vacant is, kan gelukkig weer worden ingevuld. Helaas is de kandidaat Frank Kempeneers door werkzaamheden in het buitenland niet aanwezig. Frank draait echter al een klein half jaar mee in het bestuur en wordt door aanwezigen leden gekozen. Bestuursleden welke gekozen en herkozen zijn nemen een spontaan applaus in ontvangst. Marc van Houten stelt zich niet meer verkiesbaar als secretaris. Gelukkig is voor deze belangrijke functie een opvolgster gevonden; Renée Beekman wil de functie graag overnemen. Het bestuur zal haar op de eerstvolgende algemene ledenvergadering voor benoeming voordragen, doch zij heeft zich wel be-

reid verklaard de functie reeds feitelijk te vervullen.

Helaas is er nog niemand die de al een jaar vacante functie van bestuurslid Avifauna wil gaan vervullen. Hoewel er een goed draaiend coördinatieteam is, is er wel degelijk behoefte aan een bestuurslid voor deze belangrijke subgroep.

Erik Hans roept de van niets wettende Bertus van der Brink naar voren. Uit naam van leden en bestuur wordt Bertus bedankt voor zijn vele werk voor de Vogelwerkgroep. Niet alleen voor zijn inzet voor de promotiestand, maar zeker voor zijn ambassadeurswerk voor onze vereniging. Traditiegetrouw heeft ons lid Rietje Veitkamp voor deze gelegenheid weer een mooie oorkonde gemaakt. Erik Hans overhandigt Bertus dit kunstwerk met een bos bloemen voor het thuisfront. Onder een meer dan verdiend applaus gaat Bertus "alsof er niets gebeurd is" weer achter de promotiestand staan.

Hierna is scheidend bestuurslid secretaris Marc van Houten aan de beurt om in het zonnetje gezet te worden. Erik Hans dankt Marc voor de vele jaren trouwe dienst, betrokkenheid en aandacht voor zowel de Vogelwerkgroep als de mensen daarachter. Erik Hans biedt hem een boek aan. Ook voor Marc is Rietje druk geweest. Erik Hans overhandigt Marc de oorkonde.

Marc krijgt de microfoon en deelt aanwezigen mee dat hij nooit spijt heeft gehad van zijn functie van secretaris. Zowel binnen als buiten de bestuurskamer was de communicatie goed te noemen, de vergaderingen waren levendig, er was een gezond verschil van mening en ruimte

voor discussie. Marc heeft geleerd en afgeleerd. Maar bovenal vond hij het nuttig; nuttig voor zichzelf, de Vogelwerkgroep én de vogels, want daar doen we het voor. Marc dankt alle bestuursleden en oud-bestuursleden voor de goede samenwerking. Een speciaal woord van dank voor de leden van het Dagelijks Bestuur, met wie hij vrijwel dagelijks contact had; middels e-mail of telefoon. Tot slot dankt Marc de leden voor het gegeven vertrouwen van de afgelopen jaren. Na een laatste applaus wordt hiermee de bestuursverkiezing afgesloten.

8. Rondvraag

Mevrouw Rie Tabois vraagt het bestuur of er nog contacten zijn geweest met andere Vogelwerkgroepen. Erik Hans antwoordt dat er buiten contacten met de Vogelwacht Utrecht en het SVN (Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland) geen directe contacten zijn geweest. Wel blijft het bestuur op de hoogte middels de diverse lidmaatschappen van andere groeperingen. De Commissie Automatisering heeft ook de nodige externe contacten gehad. Ook vraagt mevrouw Tabois of er gezamenlijke excursies zijn geweest. Erik Hans: "dit is niet gebeurd. Op het moment zijn we in eerste instantie met onze eigen achterban bezig". Jelle Harder vraagt het bestuur of er dit jaar wel een publieksavond komt. André zegt dat dit niet op de begroting staat, maar dat het niet in de ijskast gaat, voor ideeën en plannen staan we altijd open. Jelle deelt vervolgens mee dat hij, vanuit het SVN, vernomen heeft dat er een voorstel is om aan een nieuwe avifauna van Noord-Holland te beginnen. In 2010 zal deze dan het licht zien.

Femmie Landman doet mee aan de Eempoldertellingen. Na een telling wil zij nog wel eens naar de Vogelhut nabij de Stichtse Brug gaan. Helaas is deze onbereikbaar geworden. Marc meldt dat ons nieuwe bestuurslid Natuurbescherming: Frank Kempeners, dit als prioriteit heeft. Roel Huizenga reageert vanuit de zaal dat hij en nog vier man, waaronder Frank, tot nu toe alle wilgen nabij de vogelhut geknot hebben. Zij zijn er nog niet aan toe gekomen het gebied rond de vogelhut aan te pakken,

maar dat heeft zeker hun aandacht. Hans en Aline Flemming merken op dat zij ook lid zijn van de Vogelwacht Utrecht. Zij hebben in het verenigingsorgaan gelezen dat er nog € 40.000 op de bank staat, welke destijds is opgespaard voor het fonds "Redt de weidevogels in Eemland". De Vogelwacht en de Vogelwerkgroep zouden daarover een gesprek hebben gehad. Erik Hans beaamt dit. De Vogelwacht had een idee waaraan de gelden besteed zouden kunnen worden.

Het bestuur van de Vogelwerkgroep was het daar niet meteen over eens en wilde daar eerst intern over praten. Als het bestuur daar uit is zal de leden om hun mening gevraagd worden.

9. Sluiting van de Algemene Ledenvergadering

Erik Hans sluit de vergadering en dankt iedereen voor diens kritische vragen, betrokkenheid en aandacht. Hierna volgt een laatste applaus.

Marc van Houten, secretaris

Omdat het een traditie is dat nieuwelingen het verslag schrijven bij een weekendexcursie besloot ik dat maar in ere te houden.

Conny Leijdekker

Weekendexcursie Burg Haamstede in Zeeland

Er waren ruim 50 man/vrouw mee, dus werden we in 4 groepen verdeeld. De eerste middag was het al smullen geblazen bij "plan Tureluur" en omliggende plasjes.

Er waren een aantal telescopen in onze groep dus hipte ik van de ene naar de andere om de vogels nog beter te bekijken. Er liepen Zwarte ruiters in verschillend verenkleed, een Strandplevier, prachtige Gele kwikstaarten, een Veldleeuwerik kringelde voor ons luid zingend naar boven en op het prikkeldraad plofte een aantal Putters neer, we kwamen ogen tekort! Op weg naar ons slaapadres "de Koebel" bewezen we dat vogelaars ook héél volgzaam kunnen zijn. In optocht reden we achter een auto aan die geen flauw idee had waar hij naar toe moest. Het liedje van drs. P. "heen en weer" had hier niet misstaan.

Onder de verbaasde blikken van een bewoner die probeerde de weg op te komen (maar daar geen schijn van kans toe had) kwamen we steeds weer voorbij. Totdat er iemand het heldere idee kreeg om het adres op te zoeken.

Na de soep zijn we de duinen ingewandeld om Houtsnippen te gaan bekijken, die zich helaas niet lieten zien, noch lieten horen. Maar de rugstreppadden gaven ons een geweldig concert.

Na een nacht vol van zeldzame keelpiepers en boomzaagbekken zijn we voor het ontbijt naar het kijkscherm in de duinen gewandeld om van de ontwakende vogels in een prachtige zonsopgang te genieten. Bij het scherm werd een Havik ontdekt wat na rijp beraad een vrouwtje moest zijn gezien de grootte, totdat zij zich ging rekken en strekken en

een dood ordinaire Aalscholver bleek te zijn.

's Morgens stond er een wandeling door het natuurgebied "de Zeepe duinen" op het programma. Een prachtig gebied. In een duinkommetje lag een Ree ons goed in de gaten te houden en kwam tot de conclusie dat we ongevaarlijk waren. Een Haas huppelde de bosjes in en boven de bomen zweefde een Bruine kiekendief. Een Kneu en Roodborsttapuit lieten zich goed bewonderen en de Boomleeuwerik zong zijn hoogste lied. Kortom een heerlijke wandeling.

's Middags bij "de Brouwersdam" sloeg het weer helaas om. Het werd guur en nat. Onder de beschutting van een bestelbusje (waar, wat later bleek, mensen in lagen te slapen) konden we toch genieten van een grote groep Zwarte zee-eenden, een paar Middelste zaagbekken en

Eidereenden. Ook werd er een Kuifduiker en Roodkeelduiker gespot. Waarvan de laatste (om het voor ons beginners makkelijk te maken) nog in winterkleed was, dus géén rode keel had. De laatste dag gingen we naar "Neeltje Jans" wat helaas letterlijk de mist in ging. Als alternatief hebben we in "de Zeepe duinen" een bos/duinwandeling gemaakt over kruip-

door/sluipdoor paadjes. Helaas niet veel vogels gezien maar wel reeën, braakballen van waarschijnlijk een Bosuil, Kleine watersalamanders, een mierenkolonie die een bijenkast gekraakt had en een Graspieper die zich goed liet bekijken zodat we zijn immens lange nagels goed konden bewonderen. Ondanks het slechte weer heb ik een heerlijk weekend gehad en

zijn er in totaal toch nog 125 soorten vogels gezien. O.a.: Zwarte wouw, Belflijster, Braamsluiper, Zwartkopmeeuw, Ijseend, IJslandse grutto, Ooievaar, Patrijs, Groene specht, Regenwulp en véél héél véél Fazanten. Bedankt allemaal voor de gezelligheid, de deskundige leiding, geduldige uitleg en prachtige verhalen!

Waargenomen soorten 15 t/m 17 april 2005 Schouwen Duiveland

Aalscholver	Belflijster	Bergeend	Blauwborst	Blauwe kiekendief
Blauwe reiger	Boerenzwaluw	Bontbekplevier	Bonte strandloper	Boomkruiper
Boommeeuwerik	Boompieper	Boeruitter	Braamsluiper	Brandgans
Bril zee-eend	Briduiker	Bruine kiekendief	Buizerd	Dodaars
Drieteenstrandloper	Dwergmeeuw	Dwergster	Eidereend	Ekster
Fazant	Fitis	Fuut	Gaai	Geelpootmeeuw
Gele kwikstaart	Geoorde fuut	Goudhaan	Goudplevier	Graspieper
Grauwe gans	Groene specht	Groenling	Groenpootruiter	Grote bonte specht
Grote mantelmeeuw	Grote stern	Grote zee-eend	Grote zilverreiger	Grutto
Heggenmus	Holenduif	Houtduif	Huisbus	Huiswaluw
Ijseend	IJslandse grutto	Kauw	Keep	Kemphaan
Kievit	Kleine mantelmeeuw	Kleine zilverreiger	Kluut	Kneu
Knobbelzwaan	Kokmeeuw	Koolmees	Koperwiek	Krakeend
Kramsvogel	Kuifduiker	Kuifeend	Lepelaar	Meerkoet
Merel	Middelste zaagbek	Nachttegaal	Nijlgans	Oeverloper
Ooievaar	Paarse strandloper	Patrijs	Pijlstaart	Pimpelmeeuw
Putter	Rauw kwikstaart	Regenwulp	Rietgors	Ringmus
Roodborst	Roodborstapuit	Roodhalsfuut	Roodkeelduiker	Rotgans
Scholekster	Siechtvalk	Slobeend	Smient	Sperwer
Spreeuw	Staartmees	Steenloper	Stormmeeuw	Strandplevier
Tafeleend	Tapuit	Tjiftjaf	Torenvalk	Tureluur
Turkse tortel	Veidleuwerik	Vink	Visdief	Waterhoen
Watersnip	Wilde eend	Winterkoning	Wintertaling	Witgat
Witte kwikstaart	Wulp	Zanglijster	Zilvermeeuw	Zilverplevier
Zwarte kraai	Zwarte ruiter	Zwarte wouw	Zwarte zee-eend	Zwartkop
Rugstreppad	Haas	Zeehond	Konijn	Ree
Woelmuis	Kleine watersalamander			

INGEZONDEN BRIEF

Hanneke Sevink (hannekesevink@freeler.nl)

Kort geleden constateerde Dick Jonkers dat een 'geheim pad' is uitgezet naar een roofvogelnest, een haviksnest. Dit pad heeft hij aangetroffen op een vrij stil, weinig bezocht gebied. wij vermoeden dat dit is gedaan door personen die het nest willen uithalen. Enkele jaren geleden zijn er

in dezelfde buurt drie haviksnesten leeggehaald in de kleine jongenfase. Kleine havikjes kunnen dan nog worden voorzien van een gesloten voering. In de handel brengen ze veel geld op.

Wij willen jullie allemaal vragen extra alert te zijn op allerlei ver-

dacht zaken/personen en als je iets aantreft dit zo snel mogelijk te melden. Natuurlijk wordt er momenteel actie ondernomen met de AID om te kijken op welke wijze we de mogelijke vervolging tegen kunnen gaan.

Programma

Zondag 24 april: Openbare vroege vogelwandeling in het park van kasteel Groeneveld te Baarn. Vertrek vanaf het kasteel om 5.30 uur. Dit is inclusief een ontbijt in kasteel Groeneveld na afloop. Opgave en betaling vooraf via kasteel Groeneveld te Baarn.

Zondag 8 mei: Dag auto wandel excursie naar de Ooijpolders en de Millingerwaard o.l.v. Wim le Clerq en Eric Hans van Stigt Thans. Vertrek om 5.30 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen. De beroemde en schitterende Ooijpolders en Millingerwaard zullen ongetwijfeld mooie waarnemingen opleveren van moeras- en watervogels en alle vogels, die daar weer omheen hangen.

Zaterdag 21 mei: Ochtend wandel excursie over het Bergse pad en de Dammerkade (Ankeveense plassen) o.l.v. Joost van Ramshorst en Piet Spoorberg. Vertrek om 5.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de R.K. kerk te Ankeveen. Een mooie gelegenheid voor een heerlijke ochtendwandeling waarbij de moeras- en rietvogels centraal staan.

Zaterdag 4 juni: Dag wandel excursie over natuureiland Tiengemeten in het Haringvliet o.l.v. Dick Jonkers. Vertrek om 6.00 uur met auto's vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen. Laarzen niet vergeten! Op Tiengemeten is een natuurontwikkelingsproject gestart dat het eiland moet omvormen tot een zoetwatergetijdgebied met een natuurlijke afwisseling van bos, grasland, moerassen, slikken en water. Het is een bolwerk voor broedende Blauwborsten en rietvogels. Diverse soorten ganzen, eenden (o.a. Zomertaling), roofvogels en steltlopers en zijn er ook broedvogel.

Dinsdag 14 juni: Avond wandel excursie via het laarzenpad langs het Naardermeer naar de Hilversumse Bovenmeent o.l.v. Jan Bos en Wery Hegge. Vertrek om 19.00 uur vanaf de parkeerplaats aan het einde van de Verlengde Fortlaan in Naarden. Een niet te versmaden avondwandeling, waarbij we veel vogels op ons pad zullen tegenkomen. Te veel om op te noemen en te verrassend om te voorspellen.

Zondag 19 juni: Ochtend fiets excursie door de Hilversumse Bovenmeent, langs de Vecht en via de Spiegelpolder. Verder langs nog meer schone natuur maakt de ronde compleet. Deze mooie tocht fietsen we o.l.v. Guus Proost. Vertrek om 6.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de Hocras aan de Franse Kampweg nabij de toegang tot de Hilversumse Meent.

Zondag 7 augustus: Dag auto excursie rondje Noord Holland o.l.v. Wim le Clerq en Douwe van Kleef. Vertrek om 7.30 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen. Een schitterend rondje door Noord Hollandse biotopen. Vogels van de zee en de zoute slikken, het duin en van de zoete slikken en binnenwateren. De tijd is onder andere perfect voor het zien van vele steltlopers en mogelijk zitten er ook dit jaar weer enkele bijzondere soorten tussen. Er zal op diverse plaatsen gestopt worden, om goed te kijken en verkennen.

Zaterdag 3 september: Ochtend wandel excursie door en rond het Naarderbos en de Hollandse brug o.l.v. Rob van Maanen en Wouter Rohde. Vertrek om 7.30 uur vanaf de parkeerplaats onderaan de afslag Gooimeer aan de A1 (parkeerplaats ANWB). Dit is een gebiedje, dat vol verrassingen zit.

Zondag 18 september: Ochtend wandel excursie door de Amsterdamse waterleidingduinen o.l.v. Piet Spoorberg en Guust Proost. Vertrek om 6.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Dit is een prachtig gebied en het moment de vogeltrek over en door de duinenstreek te aanschouwen. De waterpartijen in deze duinen leveren misschien ook nog leuke soorten op als gevolg van de najaarstrek.

Zaterdag 1 oktober: International Birdwatchday.

Vrijdag 7 tot zondag 9 oktober: Najaarsweekeinde op Schiermonnikoog. Een oude vertrouwde bestemming, welke garant staat voor een heerlijk weekeinde genieten van veel vogels in een goed gezelschap. U dient zich schriftelijk liefst zo snel mogelijk maar uiterlijk vóór 1 augustus op te geven bij Joke van Velsen per gewone post (adres achter in de Korhaan) of elektronische post (jokevanvelsen@planet.nl) met vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer. De kosten bedragen € 65,- per persoon (overnachtingen, fietsen, eten en drinken, organisatiekosten). Dit bedrag dient uiterlijk 1 augustus 2005 overgemaakt te zijn op postrekening 2529179 t.n.v. Penningmeester Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken te Hilversum onder vermelding van "Schiermonnikoog". Indien op 1 augustus 2005 de aanmelding en betaling niet ontvangen is, dan is deelname niet meer mogelijk. Deelnemers krijgen 1 à 2 weken voor aanvang nadere informatie thuisgestuurd. De excursie starten op vrijdagochtend (boot vanaf Lauwersoog om 9.30 uur) en eindigen op zondagmiddag.

Zondag 30 oktober: Ochtend wandel en kijkexcursie naar Delta Schuitenbeek o.l.v. Piet Spoorenberg. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Dit is een relatief nieuw gebied met natuurontwikkeling in het randmeer. Het zal er ongetwijfeld weer rijk zijn aan watervogels.

Zondag 13 november: Openbare excursie door de Eempolders. Vertrek om 9.00 uur vanaf het grote parkeerplein bij de RaBobank te Eernnes. Deze excursie is openbaar en dus zijn ook niet leden van harte uitgenodigd om deel te nemen. Neem familieleden, vrienden, bekenden, collega's een keer mee. Echter, kinderen jonger dan 12 jaar en ook honden kunnen niet mee. De excursie zal ook bekend gemaakt worden in de regionale pers.

Zaterdag 26 november: Dag auto excursie naar Den Oever e.o. (bij Den Helder) o.l.v. Jan Bos en Wery Hegge. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen.

Zondag 11 december: Ochtend wandel excursie over de Huizerpier en door de Wolfskamer. Vertrek om 9.30 uur bij de parkeerplaats aan de haven van Huizen bij de kalkovens..

Zaterdag 14 januari 2006: Dag auto excursie langs de vogelkijkhutten van de Zuid Hollandse en Zeeuwse eilanden o.l.v. Dick Jonkers en Adrie Vermeule. Vertrek om 7.30 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zondag 5 februari: Ochtend wandel excursie rond de Stichtse brug o.l.v. Bertus van de Brink en Rob van Maanen. Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de tennisclub van Blaricum (richting surfstrand van Huizen aan de linkerkant).

Zaterdag 25 februari: Lange ochtend excursie naar de pier van IJmuiden o.l.v. Jan Bos en Wery Hegge. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zondag 16 april: Openbare ochtend wandel excursie door de bossen van Monnikenberg te Hilversum. Deze excursie is openbaar en dus zijn ook niet leden van harte uitgenodigd om deel te nemen. Neem familieleden, vrienden, bekenden, collega's een keer mee. Echter, kinderen jonger dan 12 jaar en ook honden kunnen niet mee. De excursie zal ook bekend gemaakt worden in de regionale pers.

Excursies binnen ons werkgebied vertrekken altijd vanaf de plaats waar de excursie wordt gehouden. Bij excursies buiten ons werkgebied wordt steeds vertrokken vanaf NS-station Bussum-Zuid. Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamelpunt meerijden. Mocht u willen deelnemen aan een bepaalde excursie, maar ondervindt u problemen met het bereiken van de plaats van samenkomst omdat u bijvoorbeeld niet over eigen vervoer beschikt, schrijf dan een briefje aan Joke van Velsen (adres achter in de Korhaan). Geprobeerd zal dan worden een passende oplossing voor u te vinden.

Deelnemers aan de excursies wordt dringend verzocht om bij alle excursies voor de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden. De bij iedere excursie vermelde deelnamebedragen dienen te allen tijde volledig te worden betaald, dit ongeacht de vraag of volledig aan het programma wordt deelgenomen. Ook indien men van bij de prijs inbegrepen zaken geen gebruik maakt, is het volledige bedrag verschuldigd. Bij afmelding tot een week van tevoren bij weekends en excursies waarvoor betaald moet worden, worden naast de reeds gemaakte kosten tevens administratiekosten in rekening gebracht. Als u later afmeldt wordt maximaal 50% terugbetaald, dit afhankelijk van de reeds gemaakte kosten en de in rekening te brengen administratiekosten.

Voor de goede orde wijzen wij erop dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenootleden van de vogelwerkgroep. U wordt dringend verzocht naar deze excursies géén kleine kinderen en géén honden mee te nemen. Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Paul Keuning

Dit is een selectie van artikelen uit de lijst van tijdschriften die onze VWG toegestuurd krijgt. Speciale aandacht voor vogelnieuws in het bijzonder wanneer het onze regio betreft.

Anna's Hoeve jg 22 (1) '05 - De bodemsanering is in december jl. van start gegaan. - De roofvogelwerkgroep heeft in het gebied vier nestkasten opgehangen, waaronder twee bosuilenkasten. - Er is een boekje verschenen "Anna's Hoeve, klein gebied groot verhaal" verkrijgbaar bij de Hilversumse en Bussumse boekhandel.

Boomblad, Alterra jg 17 (1) febr.'05 C. Smit - Over de structureel te verhogen helikoptervluchten vanaf Den Helder airport tot 20.000 per jaar. Dieren worden aan verstoring door mensen. Groei van het aantal vluchten vanaf Den Helder is daarom mogelijk zonder dat vogels en zeehonden daar extra hinder van ondervinden.

Dier en Milieu jg 80 (1) febr.'05 P. Telleman van de politie Kennemerland meldt dat meeuwen voor overlast zorgen in een woonwijk in Haarlem-Noord. De door vossen uit de Kennemerduinen verjaagde meeuwen nestelen nu op de hoge daken van de flats. Er is volgens Peter Telleman maar één oplossing en dat is de vossen opnieuw bejagen, zodat de meeuwen terug kunnen naar hun broedgebied.

Dutch Birding jg 27 (1) '05 G. Driessen en L. Svensson - 40 bladzijden over de verschillen tussen de in Zuid-Europa voorkomende Vorkstaartplevier en de Oosterse vorkstaartplevier. Interessant voor wie van verweggistan houdt.

De Gierzwaluw jg 42 (3) mrt.'05 Broedinventarisaties in drie Amsterdamse buurten en zeven parken in Amsterdam, 75 soorten worden geteld. F. Warendorf "Vogels in het Beatrixpark". J.L. Kooijmans "De Halsbandparkiet: biologie, historie en een eerste landelijke telling die veel hoger uit komt dan verwacht was".

IJsselmeerberichten jg 32 mrt.'05 De vijf verenigingen die nu onder de naam IJsselmeervereniging verder gaan hebben hun prioriteit bepaald voor de promotie en voorlichting op scholen d.m.v. toneel.

Knipsekrant Veel artikelen, oa uit Trouw en de PZC over het afgeven van afschotvergunningen op vossen, ganzen en kraaiachtigen. Ook het feit dat in Zee-

land geen geld meer beschikbaar wordt gesteld voor het compenseren van schade door ganzen stuit de samenstellers tegen de borst. Verder aandacht voor het verplaatsen van roekennesten bij Dwingeloo.

De Kruisbek jg 48 (1) '05 Vogelwacht Utrecht. Speciaal nummer over de Flora- en Faunawet. H. v.d. Bijstel stelt dat de wet in principe een goed stelsel van beheersmaatregelen garandeert, maar dat de wet mank gaat door de gebrekkige handhaving. R. Driessen geeft een toelichting op de natuurkalender van Arnhem "Wanneer mag het bos uitgedund worden?" en "In welke maanden mag de wei niet gemaaid worden?" Mr E. Ninaber is het meest sceptisch over de nieuwe wet. "De regelgeving is zo ingewikkeld geworden door enerzijds strikte verbodsbepalingen en daar tegenover een ruime reikwijdte van vrijstellingen (artikel 75), dat het geen mens meer uit te leggen valt".

Limosa jg 77 (4) '04 SOVON G. Keijl gaat in op de problemen bij standaardisatie van telmethoden van de Gierzwaluw. R. Lensink ea. "Vogels en rivierdynamiek". J. Reneerkens en T. Piersma "Waarom maken steltlopers sluitklierwas van een andere samenstelling tijdens het broedseizoen?"

De Meerkoet (1) '05 Natuurver. Wieringen R. Montsma vertelt in "het verhaal van Diesel" het levensverhaal van een Kerkuil. B. Winters ea. ringden in 2004 bij gemaal Leemans ruim 3700 vogels, 63 soorten. In '03 werd een bijna gelijk aantal geringd.

Natuur Nabij jg 33 (1) febr '05 IVN Eemland Boswachter Tineke Harlaar van staatsbosbeheer vertelt over het omvormen tot een nat gebied van het Nonnenland ten ZO van Lage Vuursche.

Natuurbehoud jg 36 (1) '05 Ver. Natuurmonumenten 100 jaar. Voorzitter H. Wijffels "Duurzaamheid is een sleutelwoord bij de ontwikkeling van onze samenleving". F. Boscher "De Grauwe gans broedt weer in Nederland tot vreugde van de natuurbeschermers en tot ergernis van de boeren. Ingrijpen lijkt onontkoombaar."

Van Nature jg 15 (2) febr.'05 Ver. Natuurmonumenten. JJ de Graeff "Natuurmonumenten zal zich op alle mogelijke manieren verzetten tegen de aanleg van een snelweg langs het Naardermeer." F. Maas, auteur van het jubileumboek "Wind mee, stroom tegen - 100 jaar Natuurmonumenten" stelt dat de individuele leden in hun leven ook keuzes moeten maken. Tegen vliegtuiglawaai zijn, maar toch jaarlijks een vliegvakantie boeken is niet consequent.

Landchap Noord-Holland jg 32 (1) mrt '05 M. Wesseling "Aalscholvers in NH". Deze perfecte visjager zit met 23.000 ex. in Nederland aan de tax. In NH zitten er 7300. Het aalscholvermekka ligt bij Enkhuizen. J. Stuart fietst vol bewondering rond polder De Rondehoop.

De Steenloper jg 23 febr. '05 VWG Den Helder. F. van Vliet geeft een historische en ecologische beschrijving van de Stelling Den Helder. Bij de broedvogeltelling 2004 staat de Gierzwaluw op nummer twee, na de Huismus. F. van Vliet vat zijn lezing over de Gierzwaluw samen in een artikel over deze zomerse stuntsvlieger. M. Ooms staat op de bres voor de Oeverzwaluw.

De Takkeling jg 13 (1) '05 Roofvogelwerkgroep Ned. R. Bijlsma vat al het werk dat het controleren van 3600 roofvogelnesten met zich mee brengt samen in een artikel vol tabellen, waar trends uit af te leiden zijn. De Slechtvalk en de Buizerd laten in tegenstelling tot de andere soorten een sterke toename zien in 2004. Minder vrolijk word je van het artikel van Bijlsma en P. Zoun over de vervolging van roofvogels. Aange-toond is dat gif nog 37 keer de doodsoorzaak was. B. Koks ea. "Grauwe kiekendieven in Nederland". Tenslotte een persoonlijk verslag van Helen Gootte uit Huizen over het wel en wee op een haviksnest op het Luchtkaasteel.

Terra jg 1 (1) jan.'05 Een nieuw blad van de Stichting Natuur en Milieu. Hans Peeters van Vogelbescherming verwacht een afname van het aantal vogelsoorten van 10% in deze eeuw.

Terra jg 1 (2) mrt. '05 Geen vogelnieuws, wel een leuk interview met Erwin Krol over klimaatverandering. "Of het morgen regent vind ik niet interessant, wel of mijn kleindochter met droge voeten oud kan worden in Nederland."

De Tringiaan jg 28 (1) jan. '05 D.Yff Huiszwaluwonderzoek 2004. Oorzaken dat de soort op sommige plekken achteruit gaat zijn: veranderingen aan de huizen, bv een andere kleur, minder insecten, of geen nestklei in de buurt. G.J. Langedijk "De Kerkuil in 2004" Het was een goed muizenjaar, daarom grote broedsels en soms ook 2e legfels. T vd Chijs "Aanleg van lepelaarspoelen bij Kolhorn".

Vanellus jg 58 (1) febr. '05 Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten Ed Nijpels licht toe hoe hij een genuanceerde kijk heeft gekregen op het rapen van Kievitseieren, waar hij eerst duidelijk op tegen was. Van alle weidevogel-

beschermers in Nederland woort de helft in Friesland. De vroeg gelegde eieren redden het waarschijnlijk niet vanwege de koude, of omdat ze risico lopen door landbouwmachines. Verder wordt de jeugd nadrukkelijk betrokken bij het zoeken, rapen en beschermen van Kievitseieren. Zo wordt een belangrijke basis gelegd voor natuureducatie en voor toekomstige weidevogelbeschermers.

Het Vogeljaar jg 53 (1) '05 S.Pieterse en W.Tamis "Exoten in de Nederlandse avifauna: integratie of concurrentie?" Speciaal aandacht voor de Nijlganzen en de Halsbandparkieten. E. Boekema "Zangactiviteit aan de stadsrand van Groningen."

Vogels jg 26 (1) '05 Vogelbescherming Nederland. H. Peters "Het lot van de Grutto, verslag van vier maanden broedzorg." M. Wesseling "De Lepelaars zijn weer terug!" Het gaat goed met de Lepelaar, maar waakzaamheid blijft geboden. R. de Vos "Grosiend aantal trekvogels in de problemen, de verlokking van Afrika droogt op."

Vogelinieuws jg 18 (1) '05 Vogelbescherming Ned. R. de Vos "RIZA telt 25 jaar watervogels van het IJsselmeer vanuit een vliegtuig." B. v Gernerden "Ganzen en Smienten moeten wennen aan virtuele hekken."

Mutaties Ledenbestand

Nieuwe Leden

MW E DE BRUIN	VECHT EN GEIN 3	1393 PX	NIGTEVECHT	0294	257650
MW M G DORRESTEIJN	ZAAGMOLENSTRAAT 18 HS	1052 HD	AMSTERDAM	020	6928669
L DREXHAGE	BIJENMEENT 83	1218 GE	HILVERSUM	035	6911032
D HERINGA	KAREL DOORMANLAAN 65	1403 TL	BUSSUM	035	6933636
MW P LANGEMEIJER	RANDWEG 119	1403 XN	BUSSUM	035	6919540
MW M DE WOLF	HASELAARLAAN 25	3755 AV	EEMNES	035	5389502
C VAN RIJSWIJK	SODERBLOMPLAATS 702	3069 SR	ROTTERDAM		

Adreswijzigingen

B DEN HOED	REE 9	1273 GP	HUIZEN	035	6970423
P SCHUT	WALDECKLAAN 9	1405 CP	BUSSUM	035	6936811
M W J STEVENS	G. VAN AMSTELSTRAAT 341	1215 CN	HILVERSUM	035	6214100
A TOP	KAPITTELWEG 69	1216 HS	HILVERSUM	035	6283897

Bedankt

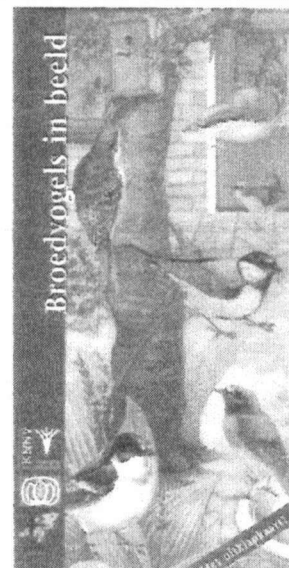
MW A FRATER SMID - VAN THIEL	BLARICUM
MW M. MAJLOOR-VERDONK	BUSSUM
M.C. NOORDERHAVEN	HUIZEN
W.J.M. HOLTHUIZEN	BUSSUM
C.N. DE BOER	HILVERSUM
MW AG BROM-VAN LOOSBROEK	HILVERSUM
VBW ZAA NSTREEK	ZAANDAM
VJFHEERENLANDEN	VIANEN ZH

Boekbespreking

"Broedvogels in Beeld" door Harvey van Diek

Dit boekje staat boordevol informatie over vogels en wat men allemaal voor ze kan doen in de tuin. Nuttige tips passeren de revue voor iedereen die vogels wil lokken door de tuin vogelvriendelijk in te richten of een nestkast op te hangen. Maar hoe houdt u katten, eekhoorns en andere rovers buiten de deur? Hoe maakt u zelf nestkasten? Het staat er allemaal in. Daarnaast worden zestien vogelsoorten besproken die gebruik

maken van nestkasten. Op de uitklapkaart staan ze nog eens overzichtelijk afgebeeld, zodat ze in een oogopslag te herkennen zijn. Een handig boekje, ook voor (klein)kinderen een heel geschikt cadeautje. Dit is een KNNV-uitgave uit een reeks, waarvan ondermeer verschenen: "Mussen in beeld" en "Weidevogels in beeld". ISBN: 90 5011 204 8, 32 p., 10 x 21 cm, geniet, met tekeningen in kleur. Prijs € 4,75.

Veldwaarnemingen

Samenstelling: Engbert van Oort

Dodaars	v.a.27-02	4 Div. locaties, H. en N. van Tol, P. Hilhorst, G. van Oort
Grote zilverreiger	v.a.11-02	14 Div. locaties, D. Jonkers, E. Klomp, E. & G. van Oort
Knobbeizwaan	16-01-05	200 Zuidpolder te Veld, S. Zeldenrust, foeragerend
Wilde Zwaan	06-02-05	85 Zuidpolder te Veld, P. Hilhorst, rustend
Nijlgans	04-02-05	3 Hilversums Wasmeer, E. Klomp, luid roepend invliegend
Casarca	01-01-05	3 T.h.v.Ankeveensepad/Corversbos, M. Doornveld, foeragerend
Bergeend	06-02-05	7 Eem, Eemnes, P. Hilhorst, rustend
Wintertaling	28-02-05	2 Huizer Pler, B. v.d. Brink, rustend
Wintertaling	05-03-05	7 Goyergracht Laren, P. Hilhorst, rustend
Slobeend	01-01-05	1 Sloot langs Ankeveensepad, M. Doornveld, foeragerend
Grote zaagbek	27-02-05	4 De Vecht, Loenen, H. + N. van Tol, foeragerend
Grote zaagbek	07-03-05	1 Eem bij Raboes, G. Bieshaar, foeragerend
Rode wouw	06-03-05	1 Ceintuurbaan, Bussum, C. de Vink, overvliegend
Rode wouw	13-03-05	1 Eendrachtspark Bussum, C.+ R.+ J. de Vink, overvliegend
Bruine kiekendief	08-02-05	1 Zuidpolder Eemnes, P. Hilhorst, overvliegend
Blauwe kiekendief	31-01-05	1 Maatpolder Eemnes, G. Bieshaar, foeragerend
Blauwe kiekendief	06-03-05	2 Oud Naarden, VRS, overvliegend
Havik	v.a.26-01	6x Div. locaties, B. v.d.Brink, G. Bieshaar, E. van Oort, VRS
Sperwer	v.a.0503	8x Div. locaties, A.J. Bos, P. Hilhorst, E. Klomp
Visarend	28-02-05	1 Huizer Pler, B. v.d.Brink, biddend boven het water
Visarend	14-03-05	1 Fort Nieuwersluis, E. + G. van Oort, overvliegend
Torenvalk	02-02-05	1 Hoornbeoegse heide, Hilversum, E. Klomp, biddend boven heide
Torenvalk	05-02-05	1 Nieuw Bussummerheide, Huizen, E. Klomp, rustend in boomtop
Slechtvalk	13-03-05	1 Eendrachtspark Bussum, C. de Vink, overvliegend
Fazant	07-03-05	1 Noordpolder te Veld, Eemnes, G. Bieshaar, foeragerend
Scholekster	24-01-05	1 Bloemendalerpolder, Weesp, C. de Vink, rustend in slootkant
Goudplevier	08-02-05	155 Maatpolder te Veld Eemnes, P.Hilhorst, foeragerend
Kievit	06-02-05	300 Noordpolder te Veld, S. Zeldenrust, foeragerend
Bonte strandloper	02-03-05	2 Eendrachtspark, Bussum, C. de Vink, overvliegend in sneeuwbu
Wulp	04-03-05	21 Zuidpolder te Veld, Eemnes, G. Bieshaar, rustend
Watersnip	v.a.08-01	37x Div. locaties, P. Hilhorst, P. Vos, J. Harder, G.Bieshaar, C.H.Tamminga,
Houtsnip	va.03-03	4x Div. locaties, A.J. Bos, J. Harder, VRS, P. Vos, veelal foeragerend
Grutto	07-03-05	6 Maatpolder te Veld, Eemnes, P. Hilhorst, foeragerend
Tureluur	v.a.07-03	3x Div. locaties, P.Hilhorst, E.+ G.van Oort, foeragerend/gehoord
Holenduif	13-03-05	1 Begraafplaats Zuiderhof, Hilversum, E. Klomp, luid roepend
Kerkuil	06-02-05	1 Noordpolder te Veld, Eemnes, S. Zeldenrust, rustend
Ransuil	25-03-05	1 Bijvanck, Blaricum, D..Jonkers, foeragerend
Velduil	13-03-05	1 Buitenvaart, Eemnes, P. Hilhorst, rondvliegend en rustend
IJsvogel	v.a.15-02	12x Div. locaties, B.v.d.Brink, N.+ H.van Tol, G. Bieshaar, P. Vos
Groene specht	v.a.16-01	6x Div. ocaties, E. Klomp, P..Keuning, R. Beskens, F.C. Jager, I. Hilhorst
Zwarte specht	v.a.23-11	4x Div. locaties, P. Vos, A.J. Bos, R. Beskens, J. Uhrichs, E. Klomp
Kleine bonte specht	06-03-05	1 Oud Naarden, VRS, foeragerend
Veldleeuwerik	26-02-05	1 Noordpolder te Veld, Eemnes, P. Hilhorst, overvliegend
Grote gele kwikstaart	22-12-04	1 Bovenmeent, Hilversum, P. Vos, foeragerend
Grote gele kwikstaart	15-02-05	1 Stichtse Kade, Ankeveen, P. Vos, foeragerend
Grote gele kwikstaart	27-02-05	1 Goyersgracht, Blaricum, D. Jonkers, foeragerend
Kramsvogel	07-03-05	40 Zuidpolder te Veld, Eemnes, G. Bieshaar, foeragerend
Kramsvogel	21-03-05	46 Fort Nieuwersluis, G.+ E. van Oort, foeragerend, rustend
Koperwiek	11-02-05	60 Hockeyvelden Laren, I. Hilhorst, foeragerend, rustend
Zwartkop	25-03-05	1 Bijvanck, Blaricum, D. Jonkers, eerste zang
Goudhaantje	25-02-05	1 Waldecklaan, Hilversum, C. Tamminga, foeragerend
Baardmannetje	06-03-05	1 Oud Naarden, VRS, foeragerend
Klapekster	19-10-04	1 Kortenhoefse Plas, Kortenhoef, P. Vos, biddend als Torenvalk
Raaf	v.a.22-10	6x Div. locaties, D. Jonkers, P. Vos, P. Hilhorst, overvliegend en rustend
Keep	02-02-05	2 Zevenenderdrift, Eemnes, G. Bieshaar, foeragerend / rustend
Keep	02-03-05	12 Terrein Gooi Noord, Blaricum, G. Bieshaar, foeragerend / rustend
Sijs	05-03-05	1 Laapersveld, Hilversum, E. Klomp, luid zingend in een grote groep
Goudvink	v.a.13-01	11x Div. locaties, M. Doorveld, P. Keuning, R. Beskens I. Hilhorst, E.Klomp
Goudvink	21-02-05	13 Begraafplaats Zuiderhof, Hilversum, E. Klomp, rustend
Rietgors	14-03-05	1 Maatpolder te Veld, Eemnes, P. Hilhorst, eerste man in 2005.

KOR HAAN

MOBIELE TELEFOONS
UIT!

HIER OP DE LEUSDERTHEI LIGGEN
SCHERPE GRANATEN DIE BIJ DE
KLEINSTE VONK AF KUNNEN GAAN!

EN ER WORDT OOK NIET
GEROOKT VANAOND!

NOG GEEN NACHTZWALUW TE ZIEN
EN ... ?!?

EEN WOESTIJNTAPUIT!!

MEGA-
TWITCH!!

BEL 'M DOOR! ZET 'M
OP DE INSPREEK-
LIJN!

JÅ MAAR, DAN MOET IK
MIJN MOBIEL AANZETTEN!

WE MOETEN ZOVEEL MOGELIJK
VOGELAARS WAARSCHUWEN
VOOR HET DONKER IS!
MORGEN IS-IE MISSCHIEN
WEG EN KUNNEN WE HEM
NIET CLAIMEN!

OKÉ
OKÉ!

DE VOLGENDE DAG ZIEKENHUIS AMERSFOORT..

KOR, DE WOESTIJNTAPUIT
BEVINDT ZICH NOG STEEDS
BIJ ONZE BOMKRATER!
WE KUNNEN HEM CLAIMEN!

Fijn!

DIT IS DE DUTCH BIRDING
VOGELLIJN, INGESPROKEN
ZATERDAG 15 JUNI VOOR
DE EERSTE MAAL OM 11:30
DE WOESTIJN-
TAPUIT IS NOG
STEEDS TER
PLAATSE OP DE
LEUSDERTHEIDE
ATLASBLOK

MOBIELE
TELEFOONS UIT
IN 'T ZIEKENHUIS!

Adressenlijst

Postadres VWG: Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Postbus 1028, 1200BA Hilversum
Postrekening (algemeen) 2529179 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Hilversum
ABN-Amro (algemeen) 43.41.08.790 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Hilversum
Postrekening (uitsluitend contributies) 7874727 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Kortenhoef

Het Vogelwerkgroep Bestuur:

Dagelijks bestuur:

Voorzitter	: mr. E.H. van Stigt Thans	Mackayware 30	8014 RW Zwolle	038-4543991
Sekretaris	: Vacant			
Penningmeester	: A.C.A.M. Kerkhof	Luitgardeweg 28	1211 NB Hilversum	035-6286330

Overige bestuursleden:

SG Algemene Zaken	: L.J. Dwars-Van Achterbergh	Flamingohof 1	1221 LK Hilversum	06-46352060
SG Avifauna	: Vacant			
SG Natuurbescherming	: F. Kempeneers	Zomerkade 27	1273 SL Huizen	035-5263870
SG Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
SG Excursies	: J.J.M. van Velsen	Dotterbloemiaan 39	3742 ED Baarn	035-6838604
SG Communicatie	: R. Rense	Elzenlaan 40	1214 KM Hilversum	035-6248716

Nuttige Adressen:

Aanmelding Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Aanmelding Jeugdcurcus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Lezingen	: J.W. le Clercq	Van het Hoffstraat 28	1223 EE Hilversum	035-6834456
Promotie en Verkoop	: B. v.d. Brink	Klaver 1	1273 AJ Huizen	035-5258142
Roofvogelstudiegroep	: H. Sevink	Einder 31	3742 ZG Baarn	035-5421019
Vogelasiel Het Gooi	: F.F. van de Woord	Burg. J. Visserlaan 1	1411 BR Naarden	035-6945658
Vogelringstation Het Gooi	: B. van Poelgeest	Binnenhof 517	1412 LA Naarden	035-6940996
Waarnemingskaartjes inleveren	: E. van Oort	Kickestein 57	3632 WJ Loenen v/d Vecht	0294-234330
Weidevogelbescherming Eempolders	: G.W. Bieshaar	Zevenenderdrift 18	1251 RC Laren	035-5311002
Wintervoeding Gooi en Vechtland	: J.F. Kuijer	Krekelmeent 21	1218 EA Hilversum	035-6934871
St. Wintervoeding aan Koudeslachtoffers	: N. Schram	C. van Renneslaan 22	1403 ES Bussum	035-6933389

<u>Ledenadministratie</u>	: F. Wilms-Schopman	J.C. Ritsemalaan 1	1241 AP Kortenhoef	035-6563020
---------------------------	---------------------	--------------------	--------------------	-------------

Vogelwerkgroep On-Line:

Het Goois Vogelnet (Nieuws van de Vogelwerkgroep via e-mail)
Vogelwerkgroep op internet
St. Wintervoeding aan Koudeslachtoffers

Aanvragen via: Chans@worldonline.nl
<http://www.vwg-gooi-eo.nl>
nora.schram@planet.nl

Waarnemingskaartjes kunnen ook bij alle bestuursleden worden ingeleverd. Na overleg kunnen eveneens bij alle bestuursleden nieuwe kaartjes worden verkregen.

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep aanvaardt de vereniging geen enkele aansprakelijkheid. Deelname geschiedt op vrijwillige basis.

De contributie voor de vogelwerkgroep bedraagt minimaal € 16,- per jaar. Na aanmelding bij de ledenadministratie ontvangen nieuwe leden een welkomstmap met informatie over de vereniging. Voor leden uit één gezin of samenwonenden is er de mogelijkheid lid te worden als huisgenoot. De contributie daarvoor is minimaal € 6,- per jaar. Na aanmelding ontvangt u een acceptgiro. U kunt wachten met uw betaling tot ontvangst van deze acceptgiro.

Schenken:

Wilt u de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken eenmalig of vaker steunen met een gift, dan zijn deze giften onder voorwaarden aftrekbaar op de aangifte voor de inkomstenbelasting. Daarnaast kunt u in uw testament een zogenaamd legaat laten opnemen ten gunste van de vogelwerkgroep. Het is gewenst dit dan met uw notaris te bespreken.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester worden declaraties voor gemaakte kosten uitsluitend gehonoreerd indien deze uiterlijk 31 december via de coördinator van de betreffende subgroep bij de penningmeester zijn ingediend.

"De Korhaan"
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas